

**Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου
Τμήμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
MSc Ψηφιακό Μάρκετινγκ - Εξ' αποστάσεως**

Τίτλος Διπλωματικής Έρευνας: Πώς τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, η τεχνητή νοημοσύνη και οι τεχνολογίες Deepfake έχουν επηρεάσει την αντίληψή μας για τα σεξουαλικά εγκλήματα που λαμβάνουν χώρα στο διαδίκτυο; Κατά πόσο έχει επηρεαστεί η ανοχή του κοινού και ποια τα κενά στο νομικό και ηθικό πλαίσιο;

**Γεωργία Καγιάννη
Ιανουάριος, 2024**

**Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου
Τμήμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
MSc Ψηφιακό Μάρκετινγκ - Εξ' αποστάσεως**

Τίτλος Διπλωματικής Έρευνας: Πώς τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, η τεχνητή νοημοσύνη και οι τεχνολογίες Deepfake έχουν επηρεάσει την αντίληψή μας για τα σεξουαλικά εγκλήματα που λαμβάνουν χώρα στο διαδίκτυο; Κατά πόσο έχει επηρεαστεί η ανοχή του κοινού και ποια τα κενά στο νομικό και ηθικό πλαίσιο;

Διπλωματική Εργασία η οποία υποβλήθηκε προς απόκτηση Μεταπτυχιακού Τίτλου σπουδών στο Ψηφιακό Μάρκετινγκ στο Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφος

**Γεωργία Καγιάννη
Ιανουάριος, 2024**

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © Γεωργία Καγιάννη, 2024

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της Διπλωματικής Εργασίας από το Πανεπιστημίου Νεάπολις δεν υποδηλώνει απαραιτήτως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Πανεπιστημίου.

ΣΕΛΙΔΑ ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑΣ

Ονοματεπώνυμο Φοιτήτριας: Γεωργία Καγιάννη

Τίτλος Διπλωματικής Εργασίας: Πώς τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, η τεχνητή νοημοσύνη και οι τεχνολογίες Deepfake έχουν επηρεάσει την αντίληψή μας για τα σεξουαλικά εγκλήματα που λαμβάνουν χώρα στο διαδίκτυο; Κατά πόσο έχει επηρεαστεί η ανοχή του κοινού και ποια τα κενά στο νομικό και ηθικό πλαίσιο;

Η παρούσα Διπλωματική Εργασία εκπονήθηκε στο πλαίσιο των σπουδών για την απόκτηση εξ αποστάσεως μεταπτυχιακού τίτλου στο Πανεπιστήμιο Νεάπολις και εγκρίθηκε στις [ημερομηνία έγκρισης] από τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής.

Εξεταστική Επιτροπή:

Πρώτος επιβλέπων (Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφος) Κωνσταντίνος Ρηγόπουλος

Μέλος Εξεταστικής Επιτροπής:[ονοματεπώνυμο, βαθμίδα, υπογραφή]

Μέλος Εξεταστικής Επιτροπής:[ονοματεπώνυμο, βαθμίδα, υπογραφή]

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

Η Γεωργία Καγιάννη, γνωρίζοντας τις συνέπειες της λογοκλοπής, δηλώνω υπεύθυνα ότι η παρούσα εργασία με τίτλο «Πώς τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, η τεχνητή νοημοσύνη και οι τεχνολογίες Deepfake έχουν επηρεάσει την αντίληψή μας για τα σεξουαλικά εγκλήματα που λαμβάνουν χώρα στο διαδίκτυο; Κατά πόσο έχει επηρεαστεί η ανοχή του κοινού και ποια τα κενά στο νομικό και ηθικό πλαίσιο;», αποτελεί προϊόν αυστηρά προσωπικής εργασίας και όλες οι πηγές που έχω χρησιμοποιήσει, έχουν δηλωθεί κατάλληλα στις βιβλιογραφικές παραπομπές και αναφορές. Τα σημεία όπου έχω χρησιμοποιήσει ιδέες, κείμενο ή/και πηγές άλλων συγγραφέων, αναφέρονται ευδιάκριτα στο κείμενο με την κατάλληλη παραπομπή και η σχετική αναφορά περιλαμβάνεται στο τμήμα των βιβλιογραφικών αναφορών με πλήρη περιγραφή.

Η Δηλούσα

Γεωργία Καγιάννη

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα διπλωματική εργασία εξετάζει την επίδραση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, της τεχνητής νοημοσύνης και των τεχνολογιών Deepfake στην αντίληψη του κοινού για τα σεξουαλικά εγκλήματα στο διαδίκτυο. Μέσα από μια συνδυαστική ανάλυση των τεχνολογικών εξελίξεων και των κοινωνικών αντιδράσεων, η εργασία επισημαίνει τις προκλήσεις που προκύπτουν στο νομικό και ηθικό πλαίσιο. Στοχεύει επίσης στην ανάδειξη της ανάγκης για ενισχυμένη εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση του κοινού, καθώς και στην ανάγκη για ανάπτυξη συγκεκριμένων πολιτικών και νομοθετικών προσεγγίσεων για την αντιμετώπιση αυτών των νέων προκλήσεων.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Με την ολοκλήρωση της παρούσας διπλωματικής εργασίας αισθάνομαι την βαθύτατη ανάγκη να ευχαριστήσω τους ανθρώπους που χωρίς την βοήθεια τους το ταξίδι αυτό θα ήταν δυσκολότερο

Πρώτα πολλά θα ήθελα να ευχαριστήσω τον καθηγητή μου κύριο Ρηγόπουλο Κωνσταντίνο για την στήριξη στην προσπάθεια μου από την πρώτη στιγμή, για την άψογη συνεργασία και συμπαράσταση του πρακτική και ηθική με τις εύστοχες και πολύ εποικοδομητικές παρατηρήσεις του, αλλά και το πάθος με το οποίο αγκάλιασε το θέμα από την πρώτη στιγμή.

Ακόμη θα ήθελα να ευχαριστήσω το Πανεπιστημιακό Ίδρυμα του Πανεπιστημίου Νεάπολης Πάφου για την απόκτηση γνώσεων που με βοήθησαν να ολοκληρώσω τις σπουδές μου και να ανελιχθώ όχι μόνο σε γνωστικό, αλλά και επαγγελματικό επίπεδο

Τέλος, δεν μπορώ να παραλείψω να ευχαριστήσω το οικογενειακό μου περιβάλλον, τους ανθρώπους μου, που με ενθάρρυναν από την αρχή υποστηρίζοντας ουσιαστικά την προσπάθεια μου αυτή.

ABSTRACT

Η παρούσα διπλωματική εργασία εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, η τεχνητή νοημοσύνη και οι τεχνολογίες Deepfake έχουν διαμορφώσει την αντίληψη του κοινού για τα σεξουαλικά εγκλήματα στο διαδίκτυο. Η έρευνα επικεντρώνεται στην επίδραση της προβολής σεξουαλικού περιεχομένου μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και με τη Deepfake περιεχομένου, το επίπεδο γνώσης και τα συναισθήματα των χρηστών αλλά και το νομικό πλαίσιο.

Μέσα από τα ερωτηματολόγια που διαμοιράστηκαν και την ανάλυση στατιστικών δεδομένων, η έρευνα αποσκοπεί να προσδιορίσει πώς η τεχνολογία επηρεάζει τη συμπεριφορά των χρηστών και την αντίληψη τους για την ασφάλεια στο διαδίκτυο, και κατά πόσο εύκολη θεωρούν την αποκατάσταση της αλήθειας μετά από την προβολή/διαμοιρασμό Deepfake περιεχομένου.

Keywords:

Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης, Τεχνητή Νοημοσύνη, Deepfake, Σεξουαλικά Εγκλήματα, Κοινωνική Αντίληψη, Νομικό Πλαίσιο, Ασφάλεια Διαδικτύου, Επιρροή Τεχνολογίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	8
2. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ	9
2.1 Επίδραση της Προβολής Σεξουαλικού Περιεχομένου στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης στην Ανοχή του Κοινού	9
2.1.1 Ορισμός και σημασία των μέσων κοινωνικής δικτύωσης	9
2.1.2 Εξέλιξη της Κουλτούρας Σεξουαλικού Περιεχομένου στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης	10
2.1.3 Επίπτωση της Προβολής Σεξουαλικού Περιεχομένου στη Διαδικτυακή Κουλτούρα	11
2.2 Επίδραση της δημιουργίας deepfake περιεχομένου στην συμπεριφορά των χρηστών των μέσων κοινωνικής δικτύωσης	13
2.2.1 Ορισμός της τεχνολογίας Deepfake	13
2.2.2 Επίπτωση της τεχνολογίας Deepfake στη δημιουργία περιεχομένου	14
2.2.3 Επίδραση του περιεχομένου Deepfake στη συμπεριφορά των χρηστών των Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης και στην κοινοποίηση αυθεντικού περιεχομένου	16
2.3 Ενημέρωση και αντίληψη των χρηστών για το νομικό πλαίσιο του deepfake	19
2.3.1 Σημασία εκσυγχρονισμού του νομικού πλαισίου σχετικά με το Deepfake	19
2.3.2 Επίπεδο Ενημέρωσης των Χρηστών	20
2.3.3 Αντιλήψεις και Συναισθήματα των Χρηστών	22
3. ΕΡΕΥΝΑ ΠΕΔΙΟΥ	26
3.1 Περιοχή Μελέτης	26
3.2 Μεθοδολογία	26
3.3 Μέθοδος Συλλογής Δεδομένων	27
3.3.1 Ερωτηματολόγιο - Γενικά	27
3.3.2 Σχεδιασμός Ερωτηματολογίου	27
3.3.3 Μέθοδοι Δειγματοληψίας	27
3.4 Σχεδιασμός ερωτηματολογίου	27
3.4.1 Εισαγωγή ερωτηματολογίου	28
3.4.2 Πρώτο μέρος του ερωτηματολογίου	29
3.4.3 Δεύτερο μέρος του ερωτηματολογίου	30
3.5 Υλοποίηση έρευνας πεδίου	32
4. ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	34

4.1 Στατιστική Ανάλυση - Χαρακτηριστικά δείγματος	34
5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	46
5.1 Σύνοψη συμπερασμάτων	46
5.2 Προτάσεις για περαιτέρω μελέτη	52
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	53
Πρόταση Διπλωματικής Έρευνας	53
Έντυπο έγκρισης από την Επιτροπή Βιοηθικής	58
Ερωτηματολόγιο Διπλωματικής Έρευνας	59
6. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ	65
6.1 Διεθνής Βιβλιογραφία	65
6.2 Ελληνική Βιβλιογραφία	67

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην εποχή της ψηφιακής επανάστασης, οι τεχνολογικές εξελίξεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, η τεχνητή νοημοσύνη και οι τεχνολογίες Deepfake παρουσιάζουν νέες προοπτικές, αλλά ταυτόχρονα θέτουν σημαντικά ερωτήματα σχετικά με την αντίληψή μας για τα σεξουαλικά εγκλήματα στο διαδίκτυο. Η παρούσα διπλωματική εργασία εξετάζει πώς οι προαναφερθείσες τεχνολογίες έχουν επηρεάσει την αντίληψη του κοινού και διερευνά τα νομικά και ηθικά πλαίσια που περιβάλλουν αυτές τις εξελίξεις.

Ο σκοπός της έρευνας είναι να μελετήσει τη γνώση του κοινού σχετικά με τις τεχνολογίες Deepfake, προσεγγίζοντας τα ζητήματα αυτών των εργαλείων στο πλαίσιο των σεξουαλικών εγκλημάτων που λαμβάνουν χώρα στο διαδίκτυο. Επιπλέον, επιδιώκει να διαπιστώσει κατά πόσο η προβολή σεξουαλικού περιεχομένου μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης επηρεάζει την ανοχή του κοινού έναντι του σεξουαλικού εγκλήματος στο διαδίκτυο. Ταυτόχρονα, διερευνάται εάν η δημιουργία Deepfake περιεχομένου καθιστά τους χρήστες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης πιο φειδωλούς στην κοινοποίηση του δικού τους αυθεντικού περιεχομένου.

Το ερευνητικό πλαίσιο επικεντρώνεται επίσης στη γνώση των χρηστών των μέσων κοινωνικής δικτύωσης σχετικά με το νομικό πλαίσιο που περιβάλλει το Deepfake, εξετάζοντας ταυτόχρονα την ανασφάλεια ή την προστασία που νιώθουν. Τέλος, εξετάζεται η ευκολία με την οποία οι χρήστες μπορούν να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις και να αποκαταστήσουν την αλήθεια μετά από την προβολή ή τον διαμοιρασμό Deepfake περιεχομένου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Στο πλαίσιο αυτό, η παρούσα διπλωματική εργασία παρέχει μια εκτενή και ολοκληρωμένη ανάλυση των παραπάνω θεμάτων, εμπλουτίζοντας το επιστημονικό πεδίο με νέες προοπτικές σχετικά με την αλληλεπίδραση των τεχνολογιών με την κοινωνική αντίληψη και τις επιπτώσεις τους στον κυβερνοχώρο

2. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

2.1 Επίδραση της Προβολής Σεξουαλικού Περιεχομένου στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης στην Ανοχή του Κοινού

2.1.1 Ορισμός και σημασία των μέσων κοινωνικής δικτύωσης

Στον σύγχρονο κόσμο, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης έχουν γίνει αναπόσπαστο μέρος της ζωής μας, λειτουργώντας ως μια πανταχού παρούσα πλατφόρμα επικοινωνίας, σύνδεσης και ανταλλαγής πληροφοριών. Αυτό το ψηφιακό φαινόμενο έχει φέρει επανάσταση στον τρόπο με τον οποίο αλληλεπιδρούμε μεταξύ μας, έχουμε πρόσβαση σε πληροφορίες και αντιλαμβανόμαστε τον κόσμο γύρω μας.

Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, με ευρύ ορισμό, περιλαμβάνουν μια σειρά από διαδικτυακές πλατφόρμες και εφαρμογές που επιτρέπουν στους χρήστες να δημιουργούν, να μοιράζονται και να ανταλλάσσουν περιεχόμενο, όπως κείμενο, εικόνες, βίντεο και ήχο. Αυτές οι πλατφόρμες διευκολύνουν το σχηματισμό εικονικών κοινοτήτων και ενισχύουν τις συνδέσεις πέρα από γεωγραφικά και κοινωνικά όρια (Kaplan & Haenlein, 2010).

Η διείσδυση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης έχει μεταμορφώσει το κοινωνικό μας τοπίο, προσφέροντας πληθώρα πλεονεκτημάτων και εγείροντας ταυτόχρονα ανησυχίες. Από τη μία πλευρά, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης έχουν ενισχύσει τη συνδεσιμότητα, δίνοντάς μας τη δυνατότητα να παραμένουμε σε επαφή με φίλους και οικογένεια, ακόμη και με εκείνους που διαμένουν σε απομακρυσμένες περιοχές (Ellison et al., 2007). Έχουν επίσης προσφέρει μια πλατφόρμα αυτοέκφρασης, επιτρέποντας στα άτομα να μοιράζονται τις σκέψεις, τις εμπειρίες και τις δημιουργικές τους προσπάθειες.

Επιπλέον, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης έχουν εκδημοκρατίσει την πρόσβαση στις πληροφορίες, καταρρίπτοντας τα παραδοσιακά εμπόδια και δίνοντας τη δυνατότητα στα άτομα να γίνουν ενεργά μέλη της διαδικασίας ανταλλαγής πληροφοριών (Shirky, 2008). Αυτό έχει τροφοδοτήσει κοινωνικά κινήματα, έχει κινητοποιήσει κοινότητες για συλλογική δράση και έχει καταλύσει την κοινωνική αλλαγή (Bennett & Segerberg, 2012).

2.1.2 Εξέλιξη της Κουλτούρας Σεξουαλικού Περιεχομένου στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης

Η εξέλιξη της κουλτούρας σεξουαλικού περιεχομένου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης είναι ένα σύνθετο φαινόμενο που οφείλεται σε μια σειρά από παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των τεχνολογικών εξελίξεων, των κοινωνικών αλλαγών και των αλλαγών στις στάσεις και τις αξίες σχετικά με τη σεξουαλικότητα.

Στις αρχές της δεκαετίας του 2000, η εμφάνιση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης άνοιξε νέες δυνατότητες για την κυκλοφορία και την κατανάλωση σεξουαλικού περιεχομένου. Σύμφωνα με τον Bowman (2015), "η τεχνολογία των μέσων κοινωνικής δικτύωσης επέτρεψε στους χρήστες να δημιουργήσουν και να μοιράζονται περιεχόμενο ανεξάρτητα από τις παραδοσιακές μορφές διανομής, όπως τα μέσα μαζικής ενημέρωσης ή τη βιομηχανία του σεξ". Αυτό οδήγησε σε μια άνοδο του ανεξάρτητου σεξουαλικού περιεχομένου, που παράγεται από τους ίδιους τους χρήστες.

Την ίδια περίοδο, οι κοινωνικές αλλαγές, όπως η αυξανόμενη σεξουαλική απελευθέρωση και η αποδοχή της διαφορετικότητας, δημιούργησαν ένα πιο φιλόξενο περιβάλλον για την κυκλοφορία σεξουαλικού περιεχομένου. Όπως αναφέρει ο Gamson (2012), "η αυξανόμενη σεξουαλική απελευθέρωση και η αποδοχή της διαφορετικότητας δημιούργησαν ένα πιο ανοιχτό και ανεκτικό περιβάλλον για την έκφραση της σεξουαλικότητας". Αυτό οδήγησε σε μια αύξηση της αποδοχής του σεξουαλικού περιεχομένου, ανεξάρτητα από το αν αυτό ήταν παραδοσιακό¹ ή μη.

Η τεχνολογία deepfake έχει επηρεάσει την κουλτούρα σεξουαλικού περιεχομένου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης με τρόπους που διευρύνουν τις έννοιες της σεξουαλικότητας και της αυτοπαρουσίασης. Η ευκολία δημιουργίας πειστικών παραποιήσεων έχει οδηγήσει σε μια νέα μορφή ψηφιακής σεξουαλικής κακοποίησης, όπου οι χρήστες βρίσκονται αντιμέτωποι με την ανατριχιαστική πραγματικότητα της πλαστογραφίας της ταυτότητάς τους (Okolie, 2023). Αυτή η εξέλιξη αντικατοπτρίζει μια σημαντική μεταβολή στο πώς το σεξουαλικό περιεχόμενο αντιλαμβάνεται και καταναλώνεται στον ψηφιακό κόσμο, ενώ ταυτόχρονα αναδεικνύει την ανάγκη για ενίσχυση της νομικής προστασίας και της ενημέρωσης του κοινού (Okolie, 2023).

1: Η αναφορά σε "παραδοσιακό σεξουαλικό περιεχόμενο" αναφέρεται σε εικόνες ή βίντεο που παρουσιάζουν σεξουαλικές πράξεις ή σεξουαλική ερωτική απεικόνιση, που δημιουργήθηκαν και διανέμονται με παραδοσιακές μεθόδους, όπως φωτογραφίες ή βιντεοσκοπημένο υλικό. Αυτό διαφέρει από το περιεχόμενο που δημιουργείται με τεχνολογίες όπως τα deepfakes, τα οποία χρησιμοποιούν τεχνητή νοημοσύνη για να δημιουργήσουν ρεαλιστικά, αλλά παραπλανητικά οπτικά υλικά.

Η ραγδαία ανάπτυξη του machine learning και της τεχνητής νοημοσύνης έχει επηρεάσει την κουλτούρα του σεξουαλικού περιεχομένου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ιδιαίτερα στην ανίχνευση και πρόληψη των online σεξουαλικών παραβατών. Η μελέτη των Ahmad και Özkaya (2023) αναδεικνύει τον τρόπο με τον οποίο οι σύγχρονες τεχνολογίες μπορούν να εντοπίσουν και να παρέμβουν σε περιπτώσεις κακοποίησης, ενισχύοντας την ασφάλεια και την ηθική στην κοινοποίηση περιεχομένου. Αυτές οι τεχνολογικές πρόοδοι έχουν διαμορφώσει μια νέα διάσταση στον τρόπο που το κοινό αντιλαμβάνεται και αλληλεπιδρά με το σεξουαλικό περιεχόμενο στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, υπογραμμίζοντας την ανάγκη για ενημέρωση και ευαισθητοποίηση σχετικά με τους κινδύνους και την ασφάλεια στο διαδίκτυο (Ahmad & Özkaya, 2023).

2.1.3 Επίπτωση της Προβολής Σεξουαλικού Περιεχομένου στη Διαδικτυακή Κουλτούρα

Η έκθεση σε σεξουαλικό περιεχόμενο στο διαδίκτυο έχει σημαντικές επιπτώσεις στη διαδικτυακή κουλτούρα. Σύμφωνα με την Okolie (2023), η έκθεση σε Deepfake, δηλαδή βίντεο που έχουν τροποποιηθεί τεχνητά για να απεικονίζουν κάποιον να κάνει ή να λέει κάτι που δεν έχει συμβεί στην πραγματικότητα, μπορεί να οδηγήσει σε αύξηση της υιοθέτησης στερεοτύπων σχετικά με το φύλο και τη σεξουαλικότητα. Η μελέτη διαπίστωσε ότι οι συμμετέχοντες που παρακολούθησαν Deepfake περιεχόμενο ήταν πιο πιθανό να πιστεύουν ότι οι γυναίκες είναι λιγότερο αξιόπιστες από τους άνδρες και ότι οι άνδρες είναι πιο πιθανό να είναι σεξουαλικά επιθετικοί.

Σύμφωνα με μια άλλη μελέτη (Harper, Fido and Petronzi, 2021), διαπιστώθηκε ότι η έκθεση σε μη συναινετικές σεξουαλικές εικόνες (NCII = non-consensual intimate image) μπορεί να οδηγήσει σε αυξημένο κίνδυνο εκδήλωσης βίαιης συμπεριφοράς. Η μελέτη διαπίστωσε ότι οι συμμετέχοντες που είχαν εκτεθεί σε NCII ήταν πιο πιθανό να αναφέρουν ότι είχαν διαπράξει σεξουαλική επίθεση ή κακοποίηση. Επιπρόσθετα, οι επιπτώσεις της έκθεσης σε σεξουαλικό περιεχόμενο στο διαδίκτυο μπορεί να είναι ιδιαίτερα σοβαρές για τα θύματα ενδοοικογενειακής βίας. Πιο συγκεκριμένα τα θύματα ενδοοικογενειακής βίας που εκτέθηκαν σε Deepfake ήταν πιο πιθανό να αναφέρουν αυξημένο άγχος, κατάθλιψη και φόβο. Η μελέτη διαπίστωσε επίσης ότι τα θύματα ήταν πιο πιθανό να αισθάνονται ότι δεν μπορούν να ελέγχουν τη ζωή τους (Ahmed, 2021).

Τέλος, η έκθεση σε Deepfake περιεχόμενο μπορεί να οδηγήσει σε μείωση της ικανότητας των χρηστών να διακρίνουν μεταξύ πραγματικού και ψεύτικου περιεχομένου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Μάλιστα οι συμμετέχοντες με χαμηλότερες γνωστικές ικανότητες ήταν πιο πιθανό να πέσουν θύματα Deepfake, ενώ η έκθεση σε Deepfake μπορεί να οδηγήσει σε αύξηση της δυσπιστίας στις ειδήσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (Ahmed, 2021).

Συνολικά, η έκθεση σε σεξουαλικό περιεχόμενο στο διαδίκτυο έχει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στη διαδικτυακή κουλτούρα. Η έκθεση σε Deepfake μπορεί να οδηγήσει σε αύξηση των στερεοτύπων σχετικά με το φύλο και τη σεξουαλικότητα, σε αυξημένο κίνδυνο βίαιης συμπεριφοράς, σε αυξημένο άγχος, κατάθλιψη και φόβο στα θύματα ενδοοικογενειακής βίας και σε μείωση της ικανότητας των χρηστών να διακρίνουν μεταξύ πραγματικού και ψεύτικου περιεχομένου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

2.2 Επίδραση της δημιουργίας deepfake περιεχομένου στην συμπεριφορά των χρηστών των μέσων κοινωνικής δικτύωσης

2.2.1 Ορισμός της τεχνολογίας Deepfake

Τα Deepfake αποτελούν μια εξέλιξη στην τεχνολογία που συνδυάζει την τεχνητή νοημοσύνη με την επεξεργασία εικόνας και ήχου. Ορίζονται ως εικόνες ή ηχογραφήσεις που έχουν αλλοιωθεί και τροποποιηθεί πειστικά με τη χρήση τεχνολογίας AI, ώστε να παραπλανούν ή να αναπαριστούν κάποιον σε πράξεις ή λόγια που δεν έχει πράξει ή πει (Okolie, 2023). Η τεχνητή νοημοσύνη, στην οποία βασίζονται τα Deepfake, περιλαμβάνει την αυτοματοποίηση δραστηριοτήτων συνδεδεμένων με την ανθρώπινη σκέψη, όπως είναι η λήψη αποφάσεων και η επίλυση προβλημάτων.

Τα Deepfake δημιουργούνται με χρήση μηχανικής μάθησης (machine learning) και βαθιάς μάθησης (deep learning), μεθόδους που επιτρέπουν σε αλγορίθμους να μαθαίνουν από μεγάλα σύνολα δεδομένων και να ανιχνεύουν μοτίβα, επιτρέποντας τη δημιουργία εικόνων ή βίντεο που φαίνονται αληθοφανή, παρά το γεγονός ότι δεν είναι αυθεντικά (Okolie, 2023).

Τα Deepfake αναφέρονται σε τεχνολογίες αλλαγής προσώπων, οι οποίες επιτρέπουν την γρήγορη δημιουργία ψευδών εικόνων ή βίντεο που φαίνονται αξιόπιστα και ρεαλιστικά. Αυτές οι τεχνολογίες βασίζονται στην τεχνητή νοημοσύνη και αρχικά χρησιμοποιήθηκαν για επιβλαβείς σκοπούς, όπως εκδικητικό πορνό (revenge porn) και πολιτικές καμπάνιες, αλλά σταδιακά έχουν γίνει πιο ευρέως αποδεκτές και χρησιμοποιούνται σε εμπορικές και δημιουργικές εφαρμογές (Meskys et al., 2019).

Οι πρώτες απόπειρες της εφαρμογής Fake App, που επέτρεψαν τη δημιουργία των Deepfake, χρησιμοποίησαν ιδέες από τα Generative Adversarial Networks (GANs) ή τα Autoencoders (AEs). Αυτά τα μοντέλα επιτρέπουν την αναγνώριση και αλλαγή των προσώπων στα βίντεο και τις εικόνες, διατηρώντας τις αυθεντικές κινήσεις του προσώπου ενώ αλλάζουν την “υφή” (δηλαδή τα οπτικά χαρακτηριστικά) του προσώπου (Meskys et al., 2019)).

Η εκδημοκρατικοποίηση των GANs σημαίνει ότι ακόμη και τεχνολογικά αρχάριοι χρήστες είναι πλέον σε θέση να δημιουργήσουν ποικίλες μορφές Deepfake. Αυτή η δυνατότητα δημιουργεί τόσο ευκαιρίες για δημιουργική και εκπαιδευτική χρήση όσο και σοβαρές ανησυχίες για τη δυνατότητα παραπλάνησης και τη διαστρέβλωση της αλήθειας (Meskys et al., 2019).

Τα deepfakes αποτελούν μια σύγχρονη τεχνολογία επεξεργασίας εικόνων και βίντεο που χρησιμοποιεί τεχνητή νοημοσύνη και μηχανική μάθηση για τη δημιουργία ρεαλιστικών παραποιήσεων ή πλαστογραφιών. Η τεχνολογία αυτή επιτρέπει τη δημιουργία βίντεο και εικόνων

όπου τα πρόσωπα και οι φωνές των ατόμων μπορούν να αλλάξουν με τρόπο που να φαίνονται φυσικά και πειστικά (Samer Al-khazraji et al., 2023b). Τα deepfakes έχουν την δυνατότητα να επιφέρουν μεγάλες αλλαγές στον τρόπο που αντιλαμβανόμαστε και αλληλεπιδρούμε με το ψηφιακό περιεχόμενο, ενώ παράλληλα θέτουν σημαντικές ηθικές και νομικές προκλήσεις.

Με λίγα λόγια, η τεχνολογία deepfake έχει επηρεάσει την κουλτούρα σεξουαλικού περιεχομένου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης με τρόπους που διευρύνουν τις έννοιες της σεξουαλικότητας και της αυτοπαρουσίασης. Η ευκολία δημιουργίας πειστικών ψεύτικων εικόνων και βίντεο έχει οδηγήσει σε μια νέα μορφή ψηφιακής σεξουαλικής κακοποίησης, όπου οι χρήστες βρίσκονται αντιμέτωποι με την ανατριχιαστική πραγματικότητα της πλαστογραφίας της ταυτότητάς τους (Okolie, 2023). Αυτή η εξέλιξη αντικατοπτρίζει μια σημαντική μεταβολή στο πώς το σεξουαλικό περιεχόμενο αντιλαμβάνεται και καταναλώνεται στον ψηφιακό κόσμο, ενώ ταυτόχρονα αναδεικνύει την ανάγκη για ενίσχυση της νομικής προστασίας και της ενημέρωσης του κοινού (Okolie, 2023).

2.2.2 Επίπτωση της τεχνολογίας Deepfake στη δημιουργία περιεχομένου

Η τεχνολογία Deepfake, ενσωματώνοντας την τεχνητή νοημοσύνη στις λειτουργίες της, έχει επιφέρει σημαντικές αλλαγές στη δημιουργία περιεχομένου. Αν θέλουμε να δώσουμε έναν πιο σαφή ορισμό στον όρο Deepfake, θα μπορούσαμε να πούμε ότι Deepfake ορίζεται η αυτοματοποίηση δραστηριοτήτων που συνδέονται με την ανθρώπινη σκέψη, όπως η λήψη αποφάσεων, η επίλυση προβλημάτων και η μάθηση. Η τεχνολογία αυτή μπορεί να πάρει τη μορφή μηχανικής μάθησης, αναγνώρισης ομιλίας και εικονικής βοήθειας (Okolie, 2023).

Τα Deepfake δημιουργούνται μέσω της βαθιάς μάθησης (deep learning), προσαρμόζοντάς τη σε νέες συνθήκες για να ανιχνεύει και να εξάγει πρότυπα μέσω αλγορίθμων που διδάσκουν τον “εαυτό” τους πώς να λύνουν προβλήματα με μεγάλα σύνολα δεδομένων. Χρησιμοποιούνται για να ανταλλάσσουν πρόσωπα σε βίντεο, εικόνες και άλλο ψηφιακό περιεχόμενο, κάνοντας το ψεύτικο να φαίνεται πραγματικό (Okolie, 2023).

Η ευρεία διάδοση της τεχνολογίας Deepfake έχει ωθήσει στην ανάγκη να ενισχυθεί η νομοθεσία και η ρύθμιση αυτής της νέας μορφής περιεχομένου. Πρόσφατες αλλαγές στη νομοθεσία, όπως η επικύρωση τροποποιήσεων στον DSA από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την ποινικοποίηση των κακόβουλων Deepfake, δείχνουν μια τάση προς την ενίσχυση του νομικού πλαισίου γύρω από αυτή την τεχνολογία (Okolie, 2023).

Η τεχνολογία των Deepfake, η οποία συνδυάζει την τεχνητή νοημοσύνη με την επεξεργασία εικόνων, έχει προκαλέσει μια σημαντική αλλαγή στην παραγωγή ψηφιακού περιεχομένου. Χρησιμοποιείται ευρέως για τη δημιουργία ψευδών βίντεο και εικόνων, και συχνά συνδέεται με τη

δημιουργία σεξουαλικοποιημένων εικόνων ή βίντεο διασημοτήτων και πολιτικών προσώπων. Τα λογισμικά που χρησιμοποιούνται για τη δημιουργία Deepfake, όπως το TensorFlow της Google, είναι πλέον ευρέως διαθέσιμα και σχετικά εύκολα στη χρήση, επιτρέποντας σχεδόν σε κάθε ενδιαφερόμενο να παράγει ψευδείς σεξουαλικοποιημένες εικόνες για σκοπούς όπως η ταπείνωση, η εκβίαση, ή η προσωπική σεξουαλική ικανοποίηση (Harper et al., 2021).

Η παραγωγή Deepfake media μπορεί να κινητοποιηθεί από διάφορους παράγοντες, όπως περιέργεια, σεξουαλική εμμονή ή συγκεκριμένο σεξουαλικό ενδιαφέρον. Θεωρητικά μοντέλα της σεξουαλικής κοινωνικοποίησης όπως αυτό του Wright (2014) υποδεικνύουν ότι η παρακολούθηση ωμού σεξουαλικού περιεχομένου συμβάλλει στη διαμόρφωση σεξουαλικών γνωστικών σεναρίων που βοηθούν στην κατασκευή σεξουαλικής συμπεριφοράς. Η δυσλειτουργική διαμόρφωση αυτών των σεναρίων, σε συνδυασμό με τη σεξουαλική επιθυμία να δει κανείς εικόνες κάποιου που δεν έχει διαθέσει σεξουαλικά ρητές εικόνες του εαυτού του, μπορεί να οδηγήσει στη χρήση των Deepfake ως μέσο για την ικανοποίηση αυτής της περιέργειας ή για την επίτευξη αυξημένης σεξουαλικής ικανοποίησης (Harper et al., 2021).

Η τεχνολογία deepfake έχει επιφέρει επιπλέον σημαντικές αλλαγές και στη δημιουργία και διαχείριση περιεχομένου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Με την ικανότητά της να παράγει ρεαλιστικές παραποιήσεις προσώπων και φωνών, έχει αναδειχθεί ως ένα πολύτιμο εργαλείο για δημιουργούς περιεχομένου, αλλά και ως πηγή ανησυχίας λόγω της δυνατότητάς της για παραπληροφόρηση και παραποίηση (Al-khazraji et al., 2023). Η χρήση της για διασκέδαση, δημιουργία πολιτικής προπαγάνδας ή ακόμη και για επιθετικούς σκοπούς αντανάκλα τις διάφορες διαστάσεις της επιρροής της στην κοινωνία και την κουλτούρα.

Εδώ γεννάται μία ακόμη ανάγκη, αυτή της ανίχνευσης περιεχομένου deepfake μέσω άλλων τεχνολογιών. Η χρήση τεχνικών βαθιάς μάθησης και μεθόδων εξηγήσιμης τεχνητής νοημοσύνης (XAI = Explainable artificial intelligence) για τον εντοπισμό των deepfake εικόνων αντανάκλα την ανάγκη για εξελιγμένες λύσεις ανίχνευσης. Αυτές οι τεχνολογίες είναι ζωτικής σημασίας για την αντιμετώπιση της αυξανόμενης χρήσης παραποιημένων εικόνων και βίντεο που δημιουργούνται για παραπλάνηση ή διαστρέβλωση της πραγματικότητας (Hasan Abir et al., 2023).

Η διάδοση των deepfakes στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης απαιτεί λοιπόν τη συνεχή ενημέρωση και ανάπτυξη των τεχνικών ανίχνευσης για να διατηρηθεί η ακεραιότητα και η αξιοπιστία του περιεχομένου. Αυτό επιβεβαιώνει την ανάγκη για ενημέρωση όχι μόνο του κοινού, αλλά και την εξειδικευμένη ενημέρωση των δημιουργών περιεχομένου σχετικά με τις τεχνικές και τις στρατηγικές για την αντιμετώπιση και την κατανόηση των deepfakes. Η ευρεία χρήση των deepfakes επηρεάζει τον τρόπο που αντιλαμβάνεται ο κόσμος το περιεχόμενο στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης,

καθιστώντας ζωτική την ανάγκη για εξελιγμένες και αξιόπιστες μεθόδους ανίχνευσης (Hasan Abir et al., 2023).

Ακόμη, η προβολή σεξουαλικού περιεχομένου μέσω τεχνολογίας deepfake έχει σοβαρές επιπτώσεις στη διαδικτυακή κουλτούρα, καθώς επηρεάζει την αντίληψη του κοινού σχετικά με την αυθεντικότητα και την ηθική του περιεχομένου. Οι εμπειρίες των θυμάτων που έχουν υποστεί κακοποίηση μέσω deepfake εικόνων και βίντεο αποκαλύπτουν τις σωματικές, συναισθηματικές και κοινωνικές επιπτώσεις αυτών των πράξεων. Η διάδοση τέτοιου είδους περιεχομένου συμβάλλει στη δημιουργία ενός περιβάλλοντος όπου η σεξουαλική εκμετάλλευση και η παραποίηση της ταυτότητας γίνονται όλο και πιο συχνά φαινόμενα, επηρεάζοντας έτσι βαθιά τη διαδικτυακή κουλτούρα (Rousay, 2023).

2.2.3 Επίδραση του περιεχομένου Deepfake στη συμπεριφορά των χρηστών των Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης και στην κοινοποίηση αυθεντικού περιεχομένου

Η εμφάνιση και η διανομή των Deepfake συνεχίζει να ενισχύει τις φυλετικές ανισότητες στην οπτική πληροφορία, ειδικά στο πλαίσιο της αναπαράστασης των γυναικείων σωμάτων (Wagner & Blewer, 2019). Μια ανησυχητική χρήση των Deepfake είναι η επικάλυψη προσώπων γυναικών σε πορνογραφικά βίντεο, μια πρακτική που καταργεί πλήρως τη δυνατότητα συγκατάθεσης ή εξουσίας από το μέρος των γυναικών που απεικονίζονται (Wagner & Blewer, 2019). Αυτή η χρήση των Deepfake αποτελεί ένα σημαντικό παράδειγμα πώς οι νέες τεχνολογίες μπορούν να ενισχύσουν τις υφιστάμενες φυλετικές διακρίσεις στην παραγωγή οπτικών πληροφοριών.

Πέραν της επίδρασης στην αντίληψη των γυναικείων σωμάτων, το Deepfake επηρεάζει επίσης τη συμπεριφορά των χρηστών στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, καθώς η δημιουργία περιεχομένου Deepfake οδηγεί τους χρήστες να γίνονται πιο φειδωλοί στην κοινοποίηση αυθεντικού δικού τους περιεχομένου, αφού η ευκολία με την οποία μπορεί να αλλοιωθεί το προσωπικό περιεχόμενο έχει αυξηθεί σημαντικά (Wagner & Blewer, 2019). Η δυνατότητα αυτής της τεχνολογίας να δημιουργεί πειστικά ψευδές περιεχόμενο προκαλεί ανησυχίες για την ασφάλεια και την προστασία της ταυτότητας στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ενισχύοντας την ανάγκη για ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση σχετικά με την οπτική πληροφορία και τις συνέπειες των Deepfake (Wagner & Blewer, 2019).

Επομένως, είναι σημαντικό να αναγνωριστεί η ανάγκη για μια κριτική προσέγγιση στην οπτική πληροφορία και τις τεχνολογίες AI, καθώς και την ανάπτυξη φεμινιστικών προσεγγίσεων στην κατασκευή τεχνητής νοημοσύνης (Wagner & Blewer, 2019). Η ενσωμάτωση αυτών των

προσεγγίσεων θα μπορούσε να συμβάλλει στην εξάλειψη της διανομής βίαιων σεξιστικών Deepfake και να αυξήσει την ασφάλεια και την αυτονομία των χρηστών στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Η τεχνολογία Deepfake, που χρησιμοποιεί τεχνητή νοημοσύνη για τη δημιουργία πειστικών τροποποιημένων εικόνων ή ηχογραφήσεων, έχει επηρεάσει σημαντικά την περίπτωση της σεξουαλικής κακοποίησης με βάση την εικόνα. Αυτή η μορφή κακοποίησης περιλαμβάνει την μη συναινετική δημιουργία, προβολή και διανομή σεξουαλικών εικόνων, ένα φαινόμενο που αναφέρεται ως εικονοβασισμένη σεξουαλική κακοποίηση (Okolie, 2023). Η χρήση της τεχνολογίας Deepfake στην πορνογραφία έχει επιδεινώσει αυτό το ζήτημα, καθώς η δυνατότητα αλλοίωσης και διαστρέβλωσης εικόνων και βίντεο έχει γίνει εξαιρετικά προσιτή και πειστική (Okolie, 2023).

Η ανάπτυξη αυτών των τεχνολογιών απαιτεί ενίσχυση του νομικού πλαισίου για να παρέχει προστασία από τις μορφές σεξουαλικής βίας που εμπεριέχονται στα Deepfake. Διάφοροι διεθνείς νόμοι και συμφωνίες, όπως η Διακήρυξη του ΟΗΕ για την Εξάλειψη της Βίας κατά των Γυναικών και η Σύμβαση της Λανθαρότε για την Προστασία των Παιδιών από τη Σεξουαλική Εκμετάλλευση και τη Σεξουαλική Κακοποίηση, προσφέρουν γενική προστασία από όλες τις μορφές σεξουαλικής κακοποίησης (Okolie, 2023) ωστόσο υπάρχουν περιπτώσεις που οι ισχύοντες νόμοι δεν προστατεύουν το θύμα, ή δεν θεωρούν τον παραγωγό τέτοιου περιεχομένου ως θύτη και εν συνέπεια σεξουαλικό παραβάτη, και αυτό συμβαίνει λόγω κενών στα ισχύοντα νομοθετικά πλαίσια.

Εν κατακλείδι, η συνεχιζόμενη ανάπτυξη της τεχνολογίας Deepfake και η επίδρασή της στην εικονοβασισμένη σεξουαλική κακοποίηση καθιστούν αναγκαία την ανάπτυξη και ενίσχυση του νομικού πλαισίου για την προστασία των θυμάτων και την πρόληψη της κακοποίησης μέσω της ψηφιακής τεχνολογία, με την ενσωμάτωση μέτρων που απαγορεύουν την κακόβουλη χρήση των Deepfake και επιβάλλουν ποινές για τη μη τήρηση των νόμων (Okolie, 2023).

Από τη στιγμή που η τεχνολογία Deepfake επιτρέπει την αλλοίωση και τη διαστρέβλωση εικόνων και βίντεο με τρόπο που καθιστά δυσκολότερη τη διάκριση μεταξύ του πραγματικού και του τεχνητού (Okolie, 2023), έχουν εγερθεί ανησυχίες για την ασφάλεια της ταυτότητας των ατόμων, καθώς και την ακεραιότητα των πληροφοριών που κοινοποιούνται στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Ως αποτέλεσμα, έχει επηρεαστεί έντονα τη συμπεριφορά των χρηστών των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, ειδικά σε ό,τι αφορά την κοινοποίηση και την αντίληψη του αυθεντικού περιεχομένου. Οι χρήστες αντιμετωπίζουν τώρα μια αυξημένη ανησυχία για την ασφάλεια και την ιδιωτικότητα των εικόνων και των βίντεο τους, καθώς η δυνατότητα παραποίησης με τεχνολογία deepfake αναδεικνύει σημαντικά ζητήματα σεξουαλικής κακοποίησης και παραβίασης της ιδιωτικότητας (Okolie, 2023).

Αυτή η εξέλιξη έχει ενισχύσει την ανάγκη για εκπαίδευση και ενημέρωση των χρηστών για τις πρακτικές ασφαλείας και τη σημασία της κριτικής αξιολόγησης του περιεχομένου που καταναλώνουν (Okolie, 2023), γεγονός που απαιτεί μια επιφυλακτική προσέγγιση στην κατανάλωση ψηφιακού περιεχομένου, καθώς και τη συνεχή ενημέρωση σχετικά με τις τεχνολογίες ανίχνευσης και αντιμετώπισης των deepfakes (Al-khazraji et al., 2023).

2.3 Ενημέρωση και αντίληψη των χρηστών για το νομικό πλαίσιο του deepfake

2.3.1 Σημασία εκσυγχρονισμού του νομικού πλαισίου σχετικά με το Deepfake

Η ανάπτυξη των Deepfake και η επίδρασή τους στην οπτική πληροφορία έχει εγείρει σημαντικές νομικές και ηθικές ανησυχίες. Ένας βασικός προβληματισμός αφορά την ανάγκη εκσυγχρονισμού του νομικού πλαισίου για την αντιμετώπιση της χρήσης και της κατάχρησης της τεχνολογίας Deepfake. Οι υφιστάμενοι νόμοι μπορεί να απαιτήσουν αναθεώρηση ή επέκταση για να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά τις προκλήσεις που προκύπτουν από αυτήν τη νέα μορφή παραπλανητικής πληροφορίας (Wagner & Blewer, 2019). Επιπρόσθετα, η χρήση της τεχνητής νοημοσύνης για τη δημιουργία Deepfake, ειδικά σε περιπτώσεις που περιλαμβάνουν σεξουαλική κακοποίηση ή παραβιάσεις της ιδιωτικότητας, έχει οδηγήσει στην ανάγκη για πιο συγκεκριμένους και αυστηρότερους νόμους για τη ρύθμιση και την ποινικοποίηση των Deepfake (Okolie, 2023).

Η σημασία του εκσυγχρονισμού του νομικού πλαισίου είναι ουσιαστική, δεδομένου ότι η τεχνολογία Deepfake μπορεί να παραβιάζει δικαιώματα που αφορούν την εικόνα και την ταυτότητα των ατόμων αλλά και τη σεξουαλική ελευθερία, όπως έχουμε δει πιο πάνω. Η δημιουργία και η διανομή ψευδών ή παραπλανητικών βίντεο που προσομοιάζουν αυθεντικές απεικονίσεις ατόμων μπορεί να θίξει τόσο το δικαίωμα της απόρρητης εικόνας όσο και άλλα σχετικά νομικά θέματα, όπως την πνευματική ιδιοκτησία και τη δυσφήμιση (Wagner & Blewer, 2019).

Ακόμη, η αναγκαιότητα αυτών των νομικών προσαρμογών επισημαίνεται μέσω της πρόσφατης επικύρωσης τροποποιήσεων στο Digital Services Act (DSA) από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, καθώς και μέσω του U.S. National Defense Authorization Act (NDAA), το οποίο αναφέρεται στη μελέτη της τεχνολογίας δημιουργίας Deepfake και των δυνατών λύσεων ανίχνευσης και αντιμετώπισής της (Okolie, 2023).

Η εντατικοποίηση της χρήσης τεχνολογιών AI στην αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων όπως η φυλετική και η ενδοοικογενειακή βία αναδεικνύει την ανάγκη για εκσυγχρονισμό του νομικού πλαισίου. Η ραγδαία εξέλιξη και η ευρεία χρήση των AI-τεχνολογιών επιφέρουν ηθικές προκλήσεις και δημιουργούν νέες νομικές ανάγκες, ιδιαίτερα σε σχέση με την προστασία των θυμάτων και την εφαρμογή μέτρων πρόληψης και αντιμετώπισης της βίας (Novitzky et al., 2023).

Το εκσυγχρονισμένο νομικό πλαίσιο πρέπει να αντανάκλα τις σύγχρονες τεχνολογικές πρακτικές και να παρέχει σαφείς οδηγίες για την υπεύθυνη χρήση της AI, ειδικά σε περιπτώσεις που αφορούν την προσωπική ασφάλεια και την ιδιωτικότητα. Αυτό σημαίνει ότι το νομικό πλαίσιο πρέπει να ενσωματώσει κανονισμούς για την πρόληψη καταχρήσεων της τεχνολογίας, τη διασφάλιση της

διαφάνειας και της δικαιοσύνης στην εφαρμογή της, καθώς και την προστασία από την αυθαίρετη ή επιβλαβή χρήση δεδομένων (Novitzky et al., 2023).

Τέλος, η ταχεία ανάπτυξη της τεχνολογίας deepfake αποτελεί πρόκληση για το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο, καθώς η ρυθμιστική προσέγγιση πρέπει να προσαρμόζεται για να καλύπτει τις συνεχείς εξελίξεις. Η ανάγκη για εκσυγχρονισμό του νομικού πλαισίου αναδεικνύεται μέσω της απαίτησης να αντιμετωπίζονται τόσο οι ηθικές όσο και οι νομικές πτυχές της χρήσης των deepfakes. Η ενίσχυση των νομικών μέτρων και η ανάπτυξη νέων κανονισμών είναι κρίσιμη για την προστασία της αυθεντικότητας, της ιδιωτικότητας και της ασφάλειας των χρηστών στην ψηφιακή εποχή (Al-khazraji et al., 2023).

2.3.2 Επίπεδο Ενημέρωσης των Χρηστών

Η ταχεία ανάπτυξη και διάδοση της τεχνολογίας Deepfake έχει αυξήσει την ανάγκη για ενημέρωση και εκπαίδευση των χρηστών σχετικά με τις συνέπειες της χρήσης αυτής της τεχνολογίας, κυρίως στον τομέα της παραβίασης της ιδιωτικότητας και της σεξουαλικής κακοποίησης (Okolie, 2023). Η ενημέρωση των χρηστών είναι ζωτικής σημασίας, καθώς η άγνοια για την ύπαρξη και τις δυνατότητες της τεχνολογίας Deepfake μπορεί να οδηγήσει σε αυξημένο κίνδυνο παραβίασης της ιδιωτικότητας και σε ενδεχόμενες καταχρήσεις.

Μέσω του Deepfake, οι χρήστες μπορούν να ανταλλάξουν τα πρόσωπα σε εικόνες και να δημιουργήσουν ψευδείς εικόνες ή βίντεο, δημιουργώντας καταστάσεις που παρουσιάζουν πολλές προκλήσεις σε ό,τι αφορά την αναγνώριση της αυθεντικότητας και την κατανόηση των συνεπειών της χρήσης τους (Meskys et al., 2019). Για το λόγο αυτό οι χρήστες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης πρέπει να είναι καλά ενημερωμένοι. Η κατανόηση των τεχνικών και των δυνατοτήτων της τεχνολογίας αυτής μπορεί να βοηθήσει στην πρόληψη και στην αναγνώριση περιπτώσεων κακοποίησης μέσω των Deepfake (Okolie, 2023). Εξίσου σημαντική είναι όμως και η ενημέρωση για το νομικό πλαίσιο που αφορά τα Deepfake, καθώς οι χρήστες πρέπει να γνωρίζουν τις νομικές συνέπειες της δημιουργίας και της διανομής τέτοιου είδους ψευδούς περιεχομένου, καθώς και τις πρόσφατες νομοθετικές αλλαγές που έχουν γίνει για την αντιμετώπιση των Deepfake (Okolie, 2023).

Η δημοκρατικοποίηση των Generative Adversarial Networks (GANs) έχει καταστήσει δυνατή την δημιουργία πληθώρας Deepfake από τεχνολογικά μη εξειδικευμένους χρήστες. Αυτό εγείρει ανησυχίες για την δυνατότητα παραπλάνησης και τη διαστρέβλωση της αλήθειας, καθώς και την ανάγκη για πιο λεπτομερή ανάλυση και συζήτηση σχετικά με τα ηθικά και κοινωνικά ζητήματα που προκύπτουν (Meskys et al., 2019).

Συνεπώς, είναι ζωτικής σημασίας οι χρήστες να είναι ενημερωμένοι όχι μόνο για την ύπαρξη και τις δυνατότητες της τεχνολογίας Deepfake αλλά και για τις συνέπειες της χρήσης της. Η εκπαίδευση και η ενημέρωση σχετικά με τα Deepfake και τις προκλήσεις που θέτουν μπορεί να βοηθήσει στην αντιμετώπιση πιθανών κακοποιήσεων και να προάγει την κριτική σκέψη σχετικά με τις πληροφορίες που λαμβάνονται από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (Meskys et al., 2019). Ωστόσο, υπάρχει μια σημαντική ανάγκη για υπεύθυνη χρήση αυτών των προσεγγίσεων και για ενημέρωση των επαγγελματιών σχετικά με το πώς να τις εφαρμόζουν (Novitzky et al., 2023).

Η εξάπλωση της τεχνολογίας AI στην καταπολέμηση της βίας αντανάκλα μια αυξανόμενη τάση, αλλά οι επαγγελματίες συχνά αντιμετωπίζουν ελλείψεις γνώσεων για την υπεύθυνη χρήση αυτών των τεχνολογιών. Επιπλέον, η έξυπνη τεχνολογία συχνά αντιμετωπίζει προκλήσεις από τεχνολογίες βασικού επιπέδου που χρησιμοποιούνται από τους δράστες, δημιουργώντας μια ανισορροπία που περιορίζει την ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης συνθετικής τεχνολογικής αντίληψης (Novitzky et al., 2023).

Η πρόσφατη έρευνα των Hasan Abir et al. (2023) που αναλύει τη χρήση τεχνικών βαθιάς μάθησης και εξηγήσιμης τεχνητής νοημοσύνης (XAI- explainable AI) για την ανίχνευση εικόνων deepfake τονίζει τη σημασία της κατανόησης αυτών των τεχνολογιών από το ευρύ κοινό. Η ενημέρωση των χρηστών σχετικά με τις μεθόδους και τα εργαλεία που είναι διαθέσιμα για την ανίχνευση των deepfakes μπορεί να βοηθήσει στην ανάπτυξη μιας πιο κριτικής στάσης απέναντι στο περιεχόμενο που καταναλώνουν και να ενισχύσει την αντίληψή τους σχετικά με τον ρόλο της τεχνολογίας στη διαμόρφωση της πραγματικότητας (Hasan Abir et al., 2023).

Η μελέτη της Rousay (2023) που εξετάζει τις συνέπειες της χρήσης τεχνολογίας deepfake για τη δημιουργία σεξουαλικών περιεχομένων και πώς αυτά επηρεάζουν τα θύματα επισημαίνει την ανάγκη για αυξημένη ενημέρωση του κοινού για τους κινδύνους των deepfakes, καθώς και την ανάγκη για τη δημιουργία στρατηγικών πρόληψης και ενημέρωσης. Η ενημέρωση των χρηστών σχετικά με τις μεθόδους και τα εργαλεία που είναι διαθέσιμα για την ανίχνευση των deepfakes μπορεί να βοηθήσει στην ανάπτυξη μιας πιο κριτικής στάσης απέναντι στο περιεχόμενο που καταναλώνουν και να ενισχύσει την αντίληψή τους σχετικά με τον ρόλο της τεχνολογίας στη διαμόρφωση της πραγματικότητας (Rousay, 2023). Επιπλέον είναι σημαντικό να δούμε τις συνέπειες που μπορεί να έχουν στην προσωπική και σεξουαλική τους ζωή (Okolie, 2023).

Τέλος, η ενημέρωση πρέπει να περιλαμβάνει την ανάπτυξη στρατηγικών για την αντιμετώπιση των νομικών και ηθικών προκλήσεων που εγείρονται από τη χρήση των deepfakes. Η κατανόηση των δικαιωμάτων που αφορούν την ιδιωτικότητα και την προστασία δεδομένων είναι κρίσιμη για τους χρήστες, προκειμένου να προστατεύσουν τον εαυτό τους από τις κακόβουλες χρήσεις της τεχνολογίας (Okolie, 2023).

2.3.3 Αντιλήψεις και Συναισθήματα των Χρηστών

Τα Deepfake, παρά την αρχική τους δημιουργία για επιβλαβείς σκοπούς όπως η εκδίκηση πορνό και πολιτικές καμπάνιες, έχουν σταδιακά κερδίσει ευρύτερη αποδοχή, χρησιμοποιούμενα σε εμπορικές και δημιουργικές εφαρμογές. Αυτή η μεταβολή στη χρήση τους ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις στις αντιλήψεις και τα συναισθήματα των χρηστών σχετικά με τις τεχνολογίες ΑΙ και τη δημιουργία περιεχομένου (Meskys et al., 2019). Η αυξανόμενη ευαισθητοποίηση και ενημέρωση του κοινού σχετικά με τα Deepfake έχει οδηγήσει σε μια εκτεταμένη κατανόηση των δυνατοτήτων και των περιορισμών αυτής της τεχνολογίας, κάτι που είναι ιδιαίτερα σημαντικό δεδομένης της πιθανότητας συνάντησης Deepfake περιεχομένου στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης, είτε στη μορφή ψυχαγωγίας είτε στη μορφή παραπλάνησης (Meskys et al., 2019).

Η αυξανόμενη κατανόηση των Deepfake συνδέεται στενά με τις αλλαγές στις αντιλήψεις και τα συναισθήματα των χρηστών σχετικά με τις δυνατότητες και τις προκλήσεις που παρουσιάζει η ψηφιακή τεχνολογία. Η αυξημένη ενημέρωση και κατανόηση μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη μιας πιο κριτικής και αντικειμενικής στάσης απέναντι στα Deepfake, καθώς και στην ευαισθητοποίηση ως προς το πώς μπορούν να επηρεάσουν την κοινωνική και πολιτική σφαίρα (Meskys et al., 2019).

Η εμφάνιση των Deepfake στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης έχει προκαλέσει διάφορες αντιδράσεις από τους χρήστες, ειδικά όταν χρησιμοποιούνται για τη δημιουργία σεξουαλικοποιημένων εικόνων διασημοτήτων ή πολιτικών προσώπων. Αυτή η πρακτική, πέραν της αντιμετώπισής της ως μια μορφή ψυχαγωγίας, μπορεί επίσης να εκληφθεί ως μια σοβαρή παραβίαση της ιδιωτικότητας και της αξιοπρέπειας των εικονιζόμενων προσώπων (Harper et al., 2021). Η δημιουργία Deepfake περιεχομένου μπορεί να οδηγήσει σε ανησυχίες για την ασφάλεια της ταυτότητας και την ακεραιότητα των διαδικτυακά κοινοποιούμενων πληροφοριών, προκαλώντας πολυπλοκότερες αντιλήψεις και συναισθήματα στους χρήστες, καθώς η έννοια της 'αυθεντικότητας' και της 'πραγματικότητας' απεικονίσεων αμφισβητείται (Harper et al., 2021).

Η ανάπτυξη των Deepfake έχει επίσης επηρεάσει τις αντιλήψεις των χρηστών σχετικά με την αξιοπιστία των πληροφοριών που λαμβάνουν μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Η παραγωγή πειστικών Deepfake έχει δημιουργήσει ένα περιβάλλον αβεβαιότητας, όπου η εμπιστοσύνη απέναντι στο περιεχόμενο που καταναλώνουν οι χρήστες μπορεί να είναι αμφισβητήσιμη (Harper et al., 2021). Αυτή η αυξημένη επιφυλακτικότητα και κριτική στάση αποτελούν αντικείμενο σημαντικής συζήτησης, καθώς οι χρήστες αναζητούν αξιόπιστες μεθόδους για την ανίχνευση και αντιμετώπιση των Deepfake, αναγνωρίζοντας την ανάγκη για εξελιγμένες τεχνολογίες και εργαλεία που θα μπορούν να διασφαλίζουν την αυθεντικότητα του περιεχομένου (Al-khazraji et al., 2023).

Η ενσωμάτωση των τεχνολογιών ΑΙ στην αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας έχει προκαλέσει μια ποικιλία αντιδράσεων από τους χρήστες. Αυτό περιλαμβάνει συναισθήματα ασφάλειας αλλά και ανησυχίας σχετικά με την υπεύθυνη χρήση αυτών των τεχνολογιών. Η συνεχής ανάπτυξη και η αύξηση της προσβασιμότητας αυτών των τεχνολογιών μπορεί να προκαλέσει συναισθήματα εμπιστοσύνης αλλά και ανησυχίας για τις προκλήσεις που εγείρουν στην ιδιωτικότητα και την ασφάλεια των πληροφοριών (Novitzky et al., 2023). Η ανάγκη για ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού για τις δυνατότητες και τις προκλήσεις των ΑΙ-τεχνολογιών στο πλαίσιο της εγχώριας βίας είναι έντονη, καθώς η αντίληψη και το συναίσθημα της κοινότητας προς αυτές τις τεχνολογίες διαμορφώνονται συνεχώς.

Συνοψίζοντας, η διάδοση της τεχνολογίας Deepfake στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης έχει σημαντικές επιπτώσεις στις αντιλήψεις και τα συναισθήματα των χρηστών. Οι χρήστες βρίσκονται τώρα αντιμέτωποι με μια νέα πραγματικότητα όπου η ικανότητα των Deepfake να δημιουργούν ρεαλιστικές παραποιήσεις απειλεί την ακρίβεια και την αυθεντικότητα των πληροφοριών. Αυτή η ανατροπή έχει πυροδοτήσει μια αυξημένη επιφυλακτικότητα και κριτική στάση απέναντι στο περιεχόμενο που καταναλώνουν, καθώς και την ανάγκη για ανάπτυξη εξελιγμένων μεθόδων ανίχνευσης και αντιμετώπισης των Deepfake (Hasan Abir et al., 2023).

Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι, παρά τις προκλήσεις, η ραγδαία εξέλιξη των Deepfake έχει επίσης ανοίξει νέους δρόμους για δημιουργική έκφραση και εμπορική εφαρμογή, προσφέροντας ενδιαφέρουσες δυνατότητες στον τομέα της ψυχαγωγίας, της διαφήμισης και ακόμη και στην εκπαίδευση. Ωστόσο, η ισορροπία μεταξύ των ευκαιριών και των κινδύνων που προσφέρουν τα Deepfake παραμένει μια διαρκής πρόκληση. Η κοινωνία και οι χρήστες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης πρέπει να παραμείνουν ενήμεροι και επιφυλακτικοί, αναπτύσσοντας ταυτόχρονα μια κριτική κατανόηση των επιδράσεων που μπορεί να έχουν αυτές οι τεχνολογίες στην καθημερινή ζωή και στη δημόσια σφαίρα.

Η ανάπτυξη ενός εκπαιδευμένου και ενημερωμένου κοινού είναι ζωτικής σημασίας για τη δημιουργία μιας υγιούς ψηφιακής κουλτούρας, όπου οι χρήστες δεν είναι μόνο καταναλωτές περιεχομένου αλλά και κριτικοί αξιολογητές της αυθεντικότητας και της ποιότητάς του. Η εκπαίδευση στην ψηφιακή γραμματισμότητα και η ενημέρωση για τις πιθανές καταχρήσεις και τις συνέπειες των Deepfake είναι βασικά στοιχεία για την ενδυνάμωση των χρηστών σε αυτό το νέο ψηφιακό περιβάλλον.

Το μέλλον των Deepfake και η θέση τους στο ψηφιακό τοπίο θα εξαρτηθούν σε μεγάλο βαθμό από τον τρόπο με τον οποίο η κοινωνία και οι κανονιστικές αρχές θα ανταποκριθούν στις προκλήσεις που εγείρουν. Η ανάπτυξη νομοθετικών πλαισίων και ηθικών κατευθυντήριων γραμμών που διέπουν

τη χρήση των Deepfake είναι κρίσιμη για τη διασφάλιση της ακεραιότητας και της ασφάλειας του ψηφιακού χώρου. Μόνο μέσα από μια συνεχή διαδικασία ενημέρωσης, εκπαίδευσης και ρυθμιστικής παρέμβασης μπορούμε να επιτύχουμε ένα περιβάλλον όπου η τεχνολογία Deepfake θα χρησιμοποιείται με υπεύθυνο και ηθικό τρόπο, ενώ παράλληλα θα αναπτύσσονται οι δυνατότητές της για θετική και δημιουργική χρήση.

Συμπερασματικά, η διαχείριση των αντιλήψεων και των συναισθημάτων που σχετίζονται με τα Deepfake απαιτεί μια ισορροπημένη προσέγγιση που ενσωματώνει την εκπαίδευση, την ενημέρωση, και την ενεργή συμμετοχή τόσο των χρηστών όσο και των φορέων ρυθμίσεων. Καθώς τεχνολογίες όπως τα Deepfake συνεχίζουν να εξελίσσονται, είναι απαραίτητο να ενισχυθεί η κριτική σκέψη και η επαγρύπνηση στο κοινό, ώστε να μπορεί να διακρίνει το πραγματικό από το ψεύτικο και να αντιλαμβάνεται τις ευρύτερες συνέπειες της χρήσης αυτής της τεχνολογίας. Η συνεχής προσαρμογή σε αυτό το δυναμικά εναλλασσόμενο τοπίο, μέσω της εκπαίδευσης και της ρυθμιστικής παρέμβασης, θα διασφαλίσει ότι οι Deepfake και άλλες σύγχρονες τεχνολογίες θα χρησιμοποιηθούν με τρόπο που εξυπηρετεί το κοινό καλό, προάγοντας την καινοτομία και παράλληλα προστατεύοντας τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των ατόμων.

Η δημοσίευση προσωπικού περιεχομένου με σεξουαλικό υπονοούμενο στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης (ΜΚΔ), όπως φωτογραφίες με μαγιό, αποτελεί μια διαδεδομένη πρακτική που αντανακλά τις σύγχρονες τάσεις σεξουαλικής αυτοέκφρασης και αυτοπροβολής (Rousay, 2023). Αυτή η πρακτική συχνά εντάσσεται σε ένα ευρύτερο πλαίσιο αυτοεπιβεβαίωσης και αναζήτησης αποδοχής μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

Η συχνή αναρτήσεις τέτοιου είδους περιεχομένου ενδέχεται να επηρεάσει τις σεξουαλικές προσδοκίες και τις στάσεις των χρηστών, αναδεικνύοντας την ανάγκη για κριτική σκέψη και ενημέρωση σχετικά με τις πηγές και το περιεχόμενο των μέσων κοινωνικής δικτύωσης (Okolie, 2023; Meskys et al., 2019). Η παρακολούθηση τέτοιου περιεχομένου από πολλούς χρήστες θεωρείται μια μορφή χαλάρωσης ή διασκέδασης, ενώ ταυτόχρονα διαμορφώνει τις αντιλήψεις τους για τη σεξουαλικότητα και τις σχέσεις (Novitzky et al., 2023).

Η δημιουργία και διανομή των Deepfake συνδέεται άμεσα με αυτή την εξέλιξη, καθώς η ευκολία πρόσβασης σε προηγμένες τεχνολογίες επιτρέπει την κατασκευή ρεαλιστικών σεξουαλικών εικόνων και βίντεο. Αυτό τονίζει την ανάγκη για ενημέρωση και κριτική σκέψη σχετικά με το περιεχόμενο στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, καθώς και τις επιπτώσεις της κατανάλωσης τέτοιου περιεχομένου. Η ανάγκη για κριτική ανάλυση των πηγών και του περιεχομένου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης γίνεται ακόμη πιο επιτακτική σε σχέση με τα Deepfake, που μπορούν να παραβιάσουν δικαιώματα ιδιωτικότητας και να προκαλέσουν σοβαρές κοινωνικές συνέπειες (Okolie, 2023).

Η σύγχρονη κουλτούρα των μέσων κοινωνικής δικτύωσης ενθαρρύνει την ανοιχτή συζήτηση γύρω από τη σεξουαλικότητα, αλλάζοντας τις αντιλήψεις και τις αξίες σχετικά με το σεξουαλικό περιεχόμενο. Το περιεχόμενο αυτού του είδους συχνά γίνεται αντικείμενο διασκέδασης ή χαλάρωσης, αλλά μπορεί επίσης να επηρεάσει τις σεξουαλικές αντιλήψεις και τις σχέσεις (Rousay, 2023).

Οι μελέτες των Wagner & Blewer (2019) και Meskys et al. (2019) επισημαίνουν τη σημασία της ενημέρωσης και της κριτικής σκέψης στην κατανάλωση ψηφιακού περιεχομένου. Η κατανόηση των επιπτώσεων της κατανάλωσης σεξουαλικά ρητού περιεχομένου και η αντίληψη για τις δυνητικές κοινωνικές συνέπειες είναι κρίσιμη (Novitzky et al., 2023)

3. ΕΡΕΥΝΑ ΠΕΔΙΟΥ

3.1 Περιοχή Μελέτης

- Γεωγραφική Καθορισμένη Περιοχή
Η έρευνα διεξάγεται σε όλη την επικράτεια της Ελλάδας, καλύπτοντας διάφορες περιοχές με σκοπό την ανάλυση της επίδρασης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και της τεχνολογίας Deepfake στην αντίληψη για τα σεξουαλικά εγκλήματα στο διαδίκτυο.
- Τύπος Έρευνας
Η έρευνα περιλαμβάνει τη διαδικτυακή συλλογή δεδομένων μέσω του ερωτηματολογίου που θα διανεμηθεί μέσω του Google Forms. Η επιλογή αυτή εξασφαλίζει την ανωνυμία και την ευκολία συμμετοχής των ενδιαφερομένων.
- Πληθυσμός Μελέτης
Ο πληθυσμός που θα μελετηθεί περιλαμβάνει 234 χρήστες των κοινωνικών μέσων γεννημένους μεταξύ των ετών 1965 και 2012. Δεν θα ληφθούν υπόψη πιο συγκεκριμένα δημογραφικά χαρακτηριστικά, ενώ η ανωνυμία των συμμετεχόντων θα προστατεύεται.
- Χρονικό Πλαίσιο
Η έρευνα διήρκεσε από την 1η Δεκεμβρίου 2023 έως τις 25 Δεκεμβρίου 2023, παρέχοντας μια εκτεταμένη περίοδο συλλογής δεδομένων.
- Δημογραφικά Χαρακτηριστικά
Δεν προβλέπονται συγκεκριμένα δημογραφικά κριτήρια εκτός από τον περιορισμό της ηλικίας. Η εργασία επικεντρώνεται στην ανάλυση της γνώσης και της συμπεριφοράς των χρηστών χωρίς να δίνει έμφαση σε άλλες παραμέτρους.

3.2 Μεθοδολογία

Οι επιλεγμένες μέθοδοι έρευνας για αυτήν τη διπλωματική εργασία είναι βιβλιογραφική ανασκόπηση σε συνδυασμό με ποσοτική έρευνα και συνάδουν με τους γενικούς στόχους της και την προσέγγιση που καθορίζεται στο θέμα. Η χρήση βιβλιογραφικής έρευνας αντανάκλα την ανάγκη να αξιοποιηθεί υπάρχουσα έρευνα και θεωρητικό υπόβαθρο για την κατανόηση του πλαισίου των κοινωνικών μέσων, της τεχνητής νοημοσύνης και των τεχνολογιών Deepfake. Παράλληλα, η διανομή ερωτηματολογίου σε ένα τυχαίο δείγμα ατόμων αποτελεί μια ποσοτική προσέγγιση που στοχεύει στη συγκέντρωση δεδομένων σχετικά με τη γνώση του κοινού σχετικά με τις τεχνολογίες Deepfake και τις απόψεις τους για τα σεξουαλικά εγκλήματα στο διαδίκτυο. Αυτή η πολυποίκιλη προσέγγιση επιτρέπει τόσο την αντιληπτική κατανόηση των πλαισίων όσο και τη συγκριτική ανάλυση των αποτελεσμάτων, προσφέροντας μια πιο ολοκληρωμένη και βαθιά κατανόηση του αντικειμένου της έρευνας.

3.3 Μέθοδος Συλλογής Δεδομένων

Η συλλογή των δεδομένων για την παρούσα έρευνα θα πραγματοποιήθηκε μέσω ενός δομημένου ερωτηματολογίου που θα διανεμηθεί ηλεκτρονικά μέσω της πλατφόρμας Google Forms. Η χρήση ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου παρέχει τη δυνατότητα ανωνυμίας για τους συμμετέχοντες, ενώ ταυτόχρονα διευκολύνει τη συλλογή και την ασφαλή αποθήκευση των δεδομένων.

3.3.1 Ερωτηματολόγιο - Γενικά

Το ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει δομημένες ερωτήσεις που καλύπτουν τις κύριες πτυχές της έρευνας, συμπεριλαμβανομένης της γνώσης των συμμετεχόντων για τις τεχνολογίες Deepfake και των επιπτώσεών τους στην αντίληψη για τα σεξουαλικά εγκλήματα στο διαδίκτυο.

3.3.2 Σχεδιασμός Ερωτηματολογίου

Η δομή του ερωτηματολογίου στόχευε στην αποτελεσματική συγκέντρωση δεδομένων, ενώ έδωσε έμφαση στην αναλυτική καταγραφή των απαντήσεων για περαιτέρω ανάλυση.

3.3.3 Μέθοδοι Δειγματοληψίας

Η δειγματοληψία έγινε με προσοχή, λαμβάνοντας υπόψη τις δημογραφικές πτυχές του πληθυσμού, ώστε να εξασφαλίσει τόσο ότι το δείγμα θα είναι αντιπροσωπευτικό όσο και η εγκυρότητα των αποτελεσμάτων.

3.4 Σχεδιασμός ερωτηματολογίου

Για να σχεδιαστεί ένα κατάλληλο ερωτηματολόγιο για κάθε έρευνα, απαιτείται η προσδιορισμός και η εξειδίκευση του σκοπού της έρευνας. Επιπλέον, απαιτείται η καθορισμός της κατάλληλης μεθόδου συλλογής δεδομένων και η κατανόηση των χαρακτηριστικών των ερωτώμενων (Παρασκευόπουλος, 1999). Τα χαρακτηριστικά του πιθανού ερωτώμενου πληθυσμού πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τον σχεδιασμό του ερωτηματολογίου, καθώς επηρεάζουν τον τρόπο διαμόρφωσης και διατύπωσης των ερωτήσεων.

3.4.1 Εισαγωγή ερωτηματολογίου

Όπως προαναφέρθηκε, επιλέξαμε να χρησιμοποιήσουμε τη μέθοδο των δηλωμένων προτιμήσεων μέσω προσωπικής συνέντευξης για τη συλλογή των πρωτογενών δεδομένων στο ερωτηματολόγιο. Το ερωτηματολόγιο αποτελείται από τέσσερα μέρη ερωτήσεων, με την εισαγωγική σελίδα να αποτελεί την πρώτη επαφή του συμμετέχοντα με την έρευνα κατά τη διάρκεια της προσωπικής

συνέντευξης. Στην εισαγωγική σελίδα, δίνεται έμφαση στον αρμόδιο φορέα και στον σκοπό της έρευνας. Τονίζεται από την αρχή ότι οι απαντήσεις είναι εμπιστευτικές και χρησιμοποιούνται μόνο για τους σκοπούς της συγκεκριμένης έρευνας. Αυτή η διασφάλιση εμπιστευτικότητας είναι ουσιώδης για να ενθαρρύνουμε την ειλικρίνεια των συμμετεχόντων. Συγκεκριμένα, παρουσιάζονται ο τίτλος και ο σκοπός της έρευνας, και ζητείται η προηγούμενη συγκατάθεση των συμμετεχόντων πριν από την συμπλήρωση του ερωτηματολογίου.

Ακολουθεί στη συνέχεια η εισαγωγή του ερωτηματολογίου όπως αυτή παρουσιάστηκε στον κάθε συμμετέχοντα:

“Το παρόν ερωτηματολόγιο αποτελεί μέρος διπλωματικής έρευνας με τίτλο: Πώς τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, η τεχνητή νοημοσύνη και οι τεχνολογίες Deepfake* έχουν επηρεάσει την αντίληψή μας για τα σεξουαλικά εγκλήματα που λαμβάνουν χώρα στο διαδίκτυο; Κατά πόσο έχει επηρεαστεί η ανοχή του κοινού και ποια τα κενά στο νομικό και ηθικό πλαίσιο;

Στόχος της παρούσας έρευνας είναι να μελετηθεί η γνώση του κοινού γύρω από τις τεχνολογίες Deepfake και κατά πόσο αυτές μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε σεξουαλικά εγκλήματα καθώς και κατά πόσο το κοινό γνωρίζει τις συνέπειες που έχει ο διαμοιρασμός προσωπικών πληροφοριών στα social media.

Ο χρόνος για τη συμπλήρωση του συνόλου του ερωτηματολογίου υπολογίζεται περίπου στα 12-14'. Η συμμετοχή σας στην έρευνα είναι εθελοντική και τα ερωτηματολόγια είναι ανώνυμα. Τα δεδομένα που

ζητάμε από εσάς δεν πρόκειται να αποκαλύψουν την ταυτότητά σας, ενώ διαβεβαιώνεται ότι οι απαντήσεις σας είναι εμπιστευτικές και ότι η ανωνυμία σας θα τηρηθεί με αυστηρότητα μέχρι και την ολοκλήρωση της έρευνας. Τέλος, οι απαντήσεις θα αναλυθούν και θα αφορούν το σύνολο του δείγματος και όχι τον κάθε

συμμετέχοντα ξεχωριστά. Η συμμετοχή σας είναι εθελοντική και μπορείτε να αποσυρθείτε από την έρευνα πριν το τέλος της συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου, χωρίς καμία επίπτωση. Αν έχετε οποιαδήποτε απορία ή θελήσετε να αποσύρετε τα δεδομένα σας αφού συμμετάσχετε στην έρευνα, μπορείτε να επικοινωνήσετε με τον επόπτη καθηγητή Ρηγόπουλο Κωνσταντίνο στην ηλεκτρονική διεύθυνση k.rigoropoulos@nup.ac.cy ή μαζί μου στην ηλεκτρονική διεύθυνση g.kagianni@nup.ac.cy. Σας βεβαιώνεται ότι δεν υπάρχει κίνδυνος πρόκλησης οποιασδήποτε βλάβης στην παρούσα έρευνα. Ωστόσο, σε περίπτωση πρόκλησης ενδεχόμενης συναισθηματικής δυσφορίας εξαιτίας ορισμένων ευαίσθητων ερωτήσεων, δίνεται η δυνατότητα προσφοράς δωρεάν επεξεργασίας των συναισθημάτων σας μέσω του συμβουλευτικού κέντρου του πανεπιστημίου Neapolis (Σ.Κ.Ε.Ψ.Υ.) με το οποίο μπορείτε να επικοινωνήσετε στο 26843425 ή στην Τηλεφωνική Υπηρεσία Συμβουλευτικής & Στήριξης (Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου) 1410 <https://onek.org.cy>.

Αφού διαβάσετε τις παραπάνω πληροφορίες και επιθυμείτε να συμμετέχετε, μπορείτε να επιλέξετε «Ναι», στο κουτάκι που βρίσκεται πιο κάτω, όπου θα θεωρηθεί ότι παρέχετε τη συγκατάθεσή σας για όσα προαναφέρθηκαν.

Σας ευχαριστούμε για το χρόνο, την πρόθεση και την πιθανή συμμετοχή σας στην παρούσα έρευνα.

Με εκτίμηση,
Γεωργία Καγιάννη”

3.4.2 Πρώτο μέρος του ερωτηματολογίου

Το πρώτο μέρος του ερωτηματολογίου αφορά τη συγκατάθεση του συμμετέχοντα για τη συμμετοχή του στην έρευνα. Πριν από τη συμπλήρωση των ερωτήσεων, ο συμμετέχων καλείται να ενημερωθεί για τον τίτλο, τον σκοπό και τον αρμόδιο φορέα της έρευνας μέσω της εισαγωγικής σελίδας. Στη συνέχεια, ζητείται από τον συμμετέχοντα να παράσχει τη συγκατάθεσή του για τη συμμετοχή στην έρευνα. Η συγκατάθεση αυτή αποτελεί τον καίριο παράγοντα που επιτρέπει τη συνέχιση της συμμετοχής του στο ερωτηματολόγιο.

Σε περίπτωση που ο συμμετέχων διαφωνεί ή δεν συναινεί για τη συμμετοχή του, έχει τη δυνατότητα να επιλέξει την επιλογή "Όχι." Με την υποβολή αυτής της επιλογής, ολοκληρώνεται η συμμετοχή του, και τα προσωπικά του δεδομένα δεν θα χρησιμοποιηθούν για τους σκοπούς της έρευνας. Αντίθετα, εάν ο συμμετέχων συμφωνεί με τους όρους και τις συνθήκες της έρευνας, επιλέγει την επιλογή "Ναι," δίνοντας τη δυνατότητα για προχωρημένες ερωτήσεις στο δεύτερο μέρος του ερωτηματολογίου. Με αυτόν τον τρόπο, διασφαλίζεται η ενεργός συμμετοχή του συμμετέχοντα και η συναίνεσή του στην επεξεργασία των πληροφοριών που θα παρέχει.

3.4.3 Δεύτερο μέρος του ερωτηματολογίου

Το δεύτερο μέρος του ερωτηματολογίου επικεντρώνεται σε δημογραφικά στοιχεία και ερωτήσεις που αφορούν τη χρήση των social media από τους συμμετέχοντες. Αρχικά, οι ερωτήσεις αφορούν βασικά δημογραφικά στοιχεία, όπως η ηλικία, η γεωγραφική τοποθεσία και άλλες σχετικές πληροφορίες που είναι σημαντικές για την κατανόηση του δείγματος.

Στη συνέχεια, οι ερωτήσεις επεκτείνονται στην ανάλυση της συμπεριφοράς στα social media. Οι συμμετέχοντες κληθούν να μοιραστούν πληροφορίες σχετικά με τη συχνότητα και τον τρόπο χρήσης τους, καθώς και τυχόν συμμετοχή τους σε δημιουργία ή αποστολή σεξουαλικού περιεχομένου.

Επιπλέον, εξετάζεται η αντίληψή τους για το Deepfake, καθώς και η επίδραση αυτού στην αντίληψή τους για την πραγματικότητα.

Το ερωτηματολόγιο εξετάζει επίσης τις απόψεις των συμμετεχόντων σχετικά με σεξουαλικά εγκλήματα και την αποκατάσταση της αλήθειας στο διαδίκτυο, εξαιτίας της εξάπλωσης του Deepfake. Τέλος, υπάρχουν ερωτήσεις που εξετάζουν το εάν κάποιος έχει διανείμει τις προσωπικές του στιγμές ή έχει υποστεί απειλές για τη διανομή αυτών των στιγμών. Με αυτόν τον τρόπο, το δεύτερο μέρος του ερωτηματολογίου συλλέγει σημαντικές πληροφορίες για τις συνήθειες και τις απόψεις των συμμετεχόντων, σχετικά με τα κοινωνικά μέσα και τη διαδικτυακή τους συμπεριφορά.

Στο σημείο αυτό, αξίζει να αναφερθεί ότι παρά τη σημασία του θέματος αυτού, δεν υπάρχει επικυρωμένο ερωτηματολόγιο με κατάλληλες ψυχομετρικές ιδιότητες για την αξιολόγηση της διαδικτυακής σεξουαλικής προσέλευσης και των αλληλεπιδράσεων από ενήλικες, γεγονός που περιορίζει σημαντικά τη μελέτη και την κατανόηση του φαινομένου αυτού. Για να μέχρι σήμερα, οι μελέτες έχουν συμπεριλάβει μόνο μερικές ερωτήσεις σε γενικότερες έρευνες θυματοποίησης και οι ψυχομετρικές ιδιότητες δεν έχουν αναφερθεί (Gámez-Guadix, et al., 2017).

Αν και οι μελέτες αυτές έχουν παράσχει πολύτιμες πληροφορίες σχετικά με τον επιπολασμό και τις συσχετίσεις της διαδικτυακής σεξουαλικής προσέλευσης και αλληλεπίδρασης, είναι απαραίτητο να να αποσαφηνιστεί εννοιολογικά η σεξουαλική προσέλευση και οι αλληλεπιδράσεις με ενήλικες και οι διαδικασίες και τα αποτελέσματα που σχετίζονται με αυτό το πρόβλημα. Απαιτούνται επικυρωμένα μέσα για την ανάλυση των σχέσεων με συναφείς μεταβλητές, όπως οι παράγοντες κινδύνου και προστασίας, οι αρνητικές συνέπειες της σεξουαλικής προσέλευσης από ενήλικες και τα αποτελέσματα των προγραμμάτων πρόληψης που εφαρμόζονται σε ανηλίκους (Gámez-Guadix, et al., 2017).

Μετρήσεις:

Εξαρτημένη μεταβλητή. Ο σκεπτικισμός των ειδήσεων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ($M = 5.45$, $SD = 1.24$, Cronbach's $\alpha = .78$) μετρήθηκε ζητώντας από τους συμμετέχοντες να αξιολογήσουν τη συμφωνία τους σε επταβάθμια κλίμακα (1 = διαφωνώ απόλυτα έως 7 = συμφωνώ απόλυτα), με τρεις δηλώσεις που αξιολογούν την αξιοπιστία και την εμπιστοσύνη στις ειδήσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης: (α) δεν μπορείτε να εμπιστευτείτε τις ειδήσεις που μοιράζονται οι άνθρωποι στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, (β) πολύ συχνά οι αξιόπιστες ειδήσεις αναμειγνύονται με παραπληροφόρηση στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και (γ) δεν πρέπει να βασίζεστε στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για ειδησεογραφικές πληροφορίες. Παρόμοια μέτρα για την αξιοπιστία των ειδήσεων και την εμπιστοσύνη για τη μέτρηση του σκεπτικισμού των μέσων ενημέρωσης έχουν καθιερωθεί σε προηγούμενη βιβλιογραφία (Tsftati and Cappella, 2003- Vraga and Tully, 2021).

Η έκθεση σε Deepfakes ($M=2.79$; $SD=1.43$, συντελεστής $SB=.92$, $r=.85$) δημιουργήθηκε ως ένας δείκτης που υπολογίζει τον μέσο όρο των απαντήσεων δύο στοιχείων που ρωτούσαν τους ερωτηθέντες πόσο συχνά (1=ποτέ έως 5=πάντα) συναντούν deepfakes σε (α) ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσης και (β) στο Διαδίκτυο (εκτός των ιστότοπων κοινωνικής δικτύωσης) (Ahmed, 2021b).

Ο ακούσιος διαμοιρασμός deepfakes (39,1% δήλωσε ναι, 1=ναι, 0=όχι) μετρήθηκε με βάση σε ένα στοιχείο που ρωτούσε τους συμμετέχοντες αν είχαν "μοιραστεί ποτέ ένα deepfake χωρίς να το συνειδητοποιήσουν ότι ήταν ψεύτικο και ότι αργότερα ανακαλύψατε ότι ήταν επινοημένο" (Ahmed, 2021b).

Οι ερωτήσεις:

- Έχει δημιουργήσει ποτέ κάποιος γυμνή, ημίγυμνη ή/και σεξουαλική εικόνα ή εικόνες σας χωρίς τη συγκατάθεσή σας;
- Έχει ποτέ κάποιος διανέμει γυμνή, ημίγυμνη ή/και σεξουαλική εικόνα(ες) σας χωρίς τη συγκατάθεσή σας;
- Έχει απειλήσει ποτέ κάποιος ότι θα δημιουργήσει ή/και θα διανέμει γυμνή, ημίγυμνη ή/και σεξουαλική εικόνα(ες) σας χωρίς τη συγκατάθεσή σας;
- Έχετε ποτέ τοποθετηθεί σε σεξουαλικά ρητή εικόνα ή βίντεο χωρίς τη συγκατάθεσή σας; (δηλ. μη συναινετικά σεξουαλικά deepfakes, ψηφιακά τροποποιημένες σεξουαλικές εικόνες)
- Εξ όσων γνωρίζετε, έχει ποτέ κάποιος πουλήσει ή απειλήσει να πουλήσει μη συναινετικά σεξουαλικά deepfakes ή ψηφιακά τροποποιημένες σεξουαλικές εικόνες σας στο διαδίκτυο ή σε άλλο άτομο;

των οποίων οι πιθανές απαντήσεις ήταν "Ναι", "Όχι", "Δε γνωρίζω", βασίζονται στην έρευνα των Flynn et al. (2021) και την έρευνά τους με τίτλο, "Deepfakes and Digitally Altered Imagery Abuse.", επιπλέον και τα ευρήματά μας συνάδουν με αυτά των Flynn et al. (2021)

Η θυματοποίηση από εκβιασμό αξιολογήθηκε με τη χρήση ενός στοιχείου: "Έχει απειλήσει κάποιος να εκθέσει μια σεξουαλική εικόνα σας για να σας αναγκάσει να κάνετε κάτι ή για άλλους λόγους, όπως εκδίκηση ή ταπείνωση;" Όσοι απάντησαν "ποτέ" κωδικοποιήθηκαν ως "0", ενώ όσοι απάντησαν "μία φορά", "μερικές φορές" ή "πολλές φορές" κωδικοποιήθηκαν ως "1". Το αδίκημα του εκβιασμού αξιολογήθηκε επίσης με τη χρήση ενός στοιχείου: "Κάποιος σας έστειλε ένα sext του εαυτού του, το οποίο απειλήσατε ή εκβιάσατε να μοιραστείτε με άλλους αν το άτομο αυτό έκανε ή δεν έκανε κάτι". Το σύνολο απαντήσεων για αυτή τη μεταβλητή ήταν διαφορετικό, αλλά ήταν επίσης διχοτομημένο, έτσι ώστε το "ποτέ" κωδικοποιήθηκε ως "0", ενώ το "πριν από ένα μήνα" και το "εντός του τελευταίου μήνα" κωδικοποιήθηκαν ως "1". Καμία από τις δύο ερωτήσεις δεν παρουσιάστηκε με συγκεκριμένο χρονικό ορίζοντα κατά νου, οπότε η κατανόηση είναι ότι οι

ερωτηθέντες θα ανέφεραν οποιαδήποτε εμπειρία κατά τη διάρκεια της ζωής τους με αυτές τις συμπεριφορές. (Patchin and Hinduja, 2018)

Κατανάλωση πορνογραφίας: Ερωτηματολόγιο που αναζητούσε να εκτιμηθεί η συχνότητα κατανάλωσης πορνογραφίας (εξαρτημένη μεταβλητή της μελέτης) σε διάφορες μορφές με βάση σε τέσσερα στοιχεία: (1) Επισκέπτομαι πορνογραφικούς ιστότοπους (Xvideos, Pornhub, Redtube, κ.λπ.), (2) λαμβάνω πορνογραφικά βίντεο ή εικόνες στο κινητό μου τηλέφωνο- (3) αναζητώ πορνογραφικά βίντεο ή εικόνες στα κοινωνικά δίκτυα- και (4) διαβάζω ερωτικές ιστορίες/ιστορίες. Όλα τα στοιχεία απαντήθηκαν σε πενταβάθμια κλίμακα Likert, που κυμαίνονταν από ποτέ (1) έως πολύ συχνά (5)) στην έρευνα των Chaise et al. (2023)

.

3.5 Υλοποίηση έρευνας πεδίου

Η υλοποίηση της έρευνας ξεκίνησε με τη σχεδίαση ενός λεπτομερούς ερωτηματολογίου και την προετοιμασία όλων των απαραίτητων εργαλείων και προϋποθέσεων. Στόχος ήταν να συμμετάσχουν άτομα ηλικίας άνω των 18 ετών με εμπειρία και γνώση σχετικά με το αντικείμενο της έρευνας. Η διαδικασία επιλογής του δείγματος πραγματοποιήθηκε με τη μέθοδο της τυχαίας δειγματοληψίας για να εξασφαλιστεί η αντιπροσώπευση.

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε σε όλη την Ελλάδα. Η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων πραγματοποιήθηκε online. Η έρευνα διήρκεσε από τις 1/12/2023 έως και τις 25/12/2023. Κατά τη διάρκεια της συγκέντρωσης των ερωτηματολογίων, καταγράφηκαν τα δεδομένα και προστατεύεται η εμπιστευτικότητα και η ανωνυμία των συμμετεχόντων. Συνολικά, συγκεντρώθηκαν 234 συμπληρωμένα ερωτηματολόγια, και κατά τη διάρκεια της έρευνας, δεν αντιμετωπίσαμε προβλήματα με τη συμμετοχή των ερωτηθέντων, ενώ έγινε κάθε προσπάθεια για να εξασφαλιστεί η αντιπροσωπευτική κάλυψη των στοιχείων.

4. ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Στην ενότητα "Ανάλυση Δεδομένων" της παρούσας διπλωματικής μελέτης, επικεντρωνόμαστε στην ερμηνεία των δεδομένων που συλλέχθηκαν από τα 234 ερωτηματολόγια. Αυτή η ανάλυση αποσκοπεί να αποκαλύψει βαθύτερες διαστάσεις και να προσφέρει ουσιαστικές ερμηνείες σχετικά με τον τρόπο που τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, η τεχνητή νοημοσύνη, και οι τεχνολογίες Deepfake επηρεάζουν την αντίληψή μας για τα σεξουαλικά εγκλήματα στο διαδίκτυο. Χρησιμοποιώντας το λογισμικό SPSS για την στατιστική ανάλυση, θα εξετάσουμε τις τάσεις, τα μοτίβα και τις σχέσεις μεταξύ των διαφόρων μεταβλητών, δίνοντας έμφαση στην ερμηνεία των ευρημάτων στο πλαίσιο του ευρύτερου θέματος της έρευνας.

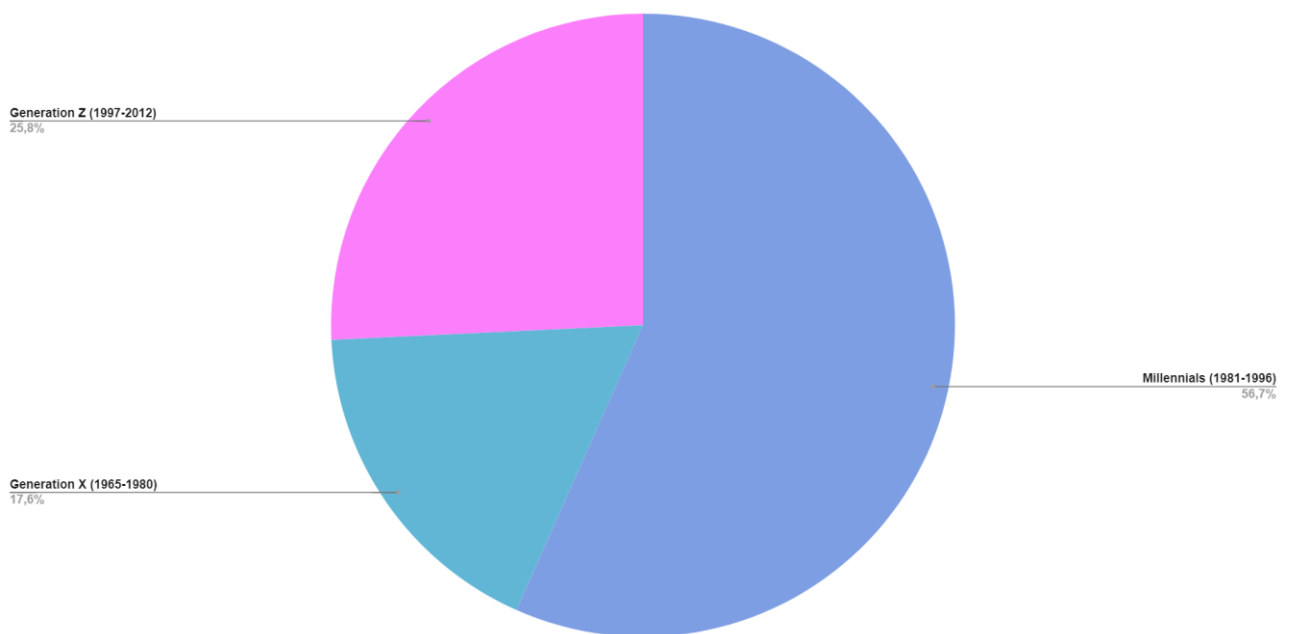
4.1 Στατιστική Ανάλυση - Χαρακτηριστικά δείγματος

Κατά τη διεξαγωγή της έρευνας, συγκεντρώθηκαν 234 ερωτηματολόγια, εκ των οποίων 1 βγήκε άκυρο, καθώς ο ερωτηθέν/η ερωτηθείσα δε συναίνεσε στη συμπλήρωσή του. Συνεπώς για το υπόλοιπο κεφάλαιο, θα χρησιμοποιηθούν τα δεδομένα των υπόλοιπων 233 ερωτηματολογίων που συμπληρώθηκαν πλήρως.

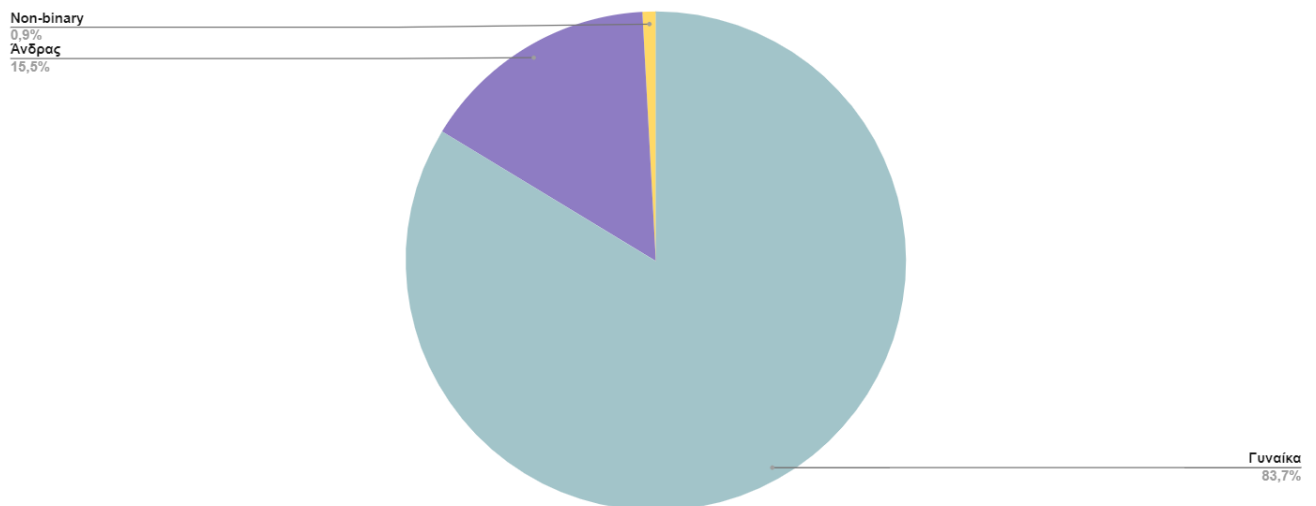
Χαρακτηριστικά Δείγματος	Απαντήσεις
Ηλικία/Γενιά	
Generation X (1965-1980)	41
Millennials (1981-1996)	132
Generation Z (1997-2012)	60
Φύλο	
Άνδρας	36
Γυναίκα	195
Non-Binary	2
Σύνολο	233

Πίνακας 4.1: Ταυτότητα δείγματος

Σύμφωνα με τη στατιστική ανάλυση των πρωτογενών δεδομένων, τα αποτελέσματα της οποίας παρουσιάζονται στον Πίνακα 4.1, η αναλογία των φύλων που συμμετείχαν στην έρευνα είναι 83,7% γυναίκες, 15,5% άνδρες, ενώ μόλις το 0,9% δηλώνει non-binary, δηλαδή δεν εκφράζονται από τη δυαδικότητα των φύλων. Όσον αφορά την ηλικία των συμμετεχόντων, το 25,8% ανήκει στην Generation Z (1997-2012) δηλαδή είναι ηλικίας 11-26 ετών, 56,7% ανήκει στους Millennials (1981-1996) δηλαδή είναι ηλικίας 27-42 ετών και τέλος το ποσοστό 17,6% των ερωτηθέντων ανήκει στην Generation X (1965-1980) δηλαδή είναι ηλικίας 43-55 ετών, τη δεδομένη στιγμή της συγγραφής της παρούσας έρευνας.

Σχήμα 4.1: Κατανομή δείγματος με βάση την ηλικία/γενιά

Σχήμα 4.2: Κατανομή δείγματος με βάση το φύλο

Στην παρούσα ενότητα, θα εξετάσουμε τη στατιστική ανάλυση των απαντήσεων του ερωτηματολογίου με σκοπό την εξερεύνηση της ύπαρξης σχέσεων μεταξύ των διαφόρων δημογραφικών παραγόντων και της συμμετοχής σε σεξουαλικές συζητήσεις στα social media. Για τον σκοπό αυτό, εφαρμόστηκε το Χ² Τεστ Ανεξαρτησίας, το οποίο αποτελεί μια κοινή μέθοδο για τη διερεύνηση της σχέσης μεταξύ κατηγορικών μεταβλητών.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα αποτελέσματα του Χ² Τεστ Ανεξαρτησίας. Πιο συγκεκριμένα, εξετάζεται η σχέση μεταξύ της ηλικίας/γενιάς και της συμμετοχής σε σεξουαλικές συζητήσεις στα social media, καθώς και μεταξύ του φύλου και της ίδιας δραστηριότητας.

Ανάλυση	Χ ² Τιμή	p-τιμή	Συμπέρασμα
Ηλικία/Γενιά vs Σεξουαλική Συζήτηση στα Social Media	15.57	0.000416	Υπάρχει στατιστικά σημαντική σχέση
Φύλο vs Σεξουαλική Συζήτηση στα Social Media	1.95	0.376	Δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική σχέση

Πίνακας 4.2: Χ² Τεστ Ανεξαρτησίας

Όπως παρατηρείται, η ηλικία/γενιά φαίνεται να έχει στατιστικά σημαντική επίδραση στη συμμετοχή των ατόμων σε σεξουαλικές συζητήσεις στα social media, με τα δεδομένα να δείχνουν ότι διάφορες ηλικιακές ομάδες εμφανίζουν διαφορετικές τάσεις ως προς αυτό. Αυτό υποδεικνύει ότι οι νεότερες γενιές ενδέχεται να είναι πιο ανοιχτές ή ενεργές σε τέτοιου είδους συζητήσεις στο διαδικτυακό περιβάλλον.

Από την άλλη πλευρά, η σχέση μεταξύ του φύλου και της συμμετοχής σε σεξουαλικές συζητήσεις δεν είναι στατιστικά σημαντική. Αυτό υποδηλώνει ότι, ανεξαρτήτως φύλου, οι συμμετέχοντες είχαν παρόμοιες πιθανότητες να συμμετάσχουν σε τέτοιου είδους δραστηριότητες στα social media.

Τα αποτελέσματα αυτά προσφέρουν πολύτιμες πληροφορίες για την κατανόηση του πώς διαφορετικές δημογραφικές ομάδες αλληλεπιδρούν με τα social media και πώς αυτό μπορεί να επηρεάσει την αντίληψη και την εμπειρία τους σχετικά με τα σεξουαλικά εγκλήματα στο διαδίκτυο. Η περαιτέρω ερευνητική ανάλυση αυτών των θεμάτων μπορεί να συμβάλει στη διαμόρφωση πιο αποτελεσματικών στρατηγικών ευαισθητοποίησης και πρόληψης.

Η επόμενη φάση της ανάλυσής μας εστιάζει στη λογιστική παλινδρόμηση, με στόχο να εξετάσει πιο διεξοδικά την επίδραση των δημογραφικών παραγόντων, όπως η ηλικία/γενιά και το φύλο, στην πιθανότητα συμμετοχής σε σεξουαλικές συζητήσεις μέσω των social media. Η λογιστική παλινδρόμηση είναι ιδανική για αυτού του είδους την ανάλυση, καθώς η εξαρτημένη μεταβλητή (συμμετοχή σε σεξουαλικές συζητήσεις) είναι δυαδική.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα από την εφαρμογή της λογιστικής παλινδρόμησης. Συγκεκριμένα, παρουσιάζονται οι συντελεστές για κάθε μεταβλητή, οι αντίστοιχες p-τιμές και η σημαντικότητα τους βάσει του επιπέδου σημαντικότητας $\alpha < 0.05$.

Μεταβλητή	Συντελεστής (Coef)	p-τιμή	Σημαντικότητα
Σταθερά (const)	-0.0591	0.964	Μη σημαντική
Ηλικία/Γενιά: Generation Z (1997- 2012)	1.1974	0.006	Σημαντική
Ηλικία/Γενιά: Millennials (1981- 1996)	1.4986	< 0.001	Σημαντική
Φύλο: Άνδρας	-0.7910	0.552	Μη σημαντική
Φύλο: Γυναίκα	-0.7521	0.560	Μη σημαντική

Πίνακας 4.3: Λογιστική Παλινδρόμηση

Τα ευρήματα αυτά επισημαίνουν ότι οι διαφορές στην ηλικία/γενιά είναι σημαντικοί προβλεπτικοί παράγοντες για τη συμμετοχή σε σεξουαλικές συζητήσεις στα social media. Συγκεκριμένα, τα μέλη των γενεών Z και Millennials φαίνεται να έχουν αυξημένη πιθανότητα συμμετοχής σε σχέση με τη γενιά X. Από την άλλη πλευρά, το φύλο των συμμετεχόντων δεν φαίνεται να έχει σημαντική επιρροή σε αυτή τη συμμετοχή, καθώς οι συντελεστές για τα φύλα άνδρας και γυναίκα δεν ήταν στατιστικά σημαντικοί.

Η ανάλυση αυτή δίνει μια πιο λεπτομερή εικόνα των διαδραστικών σχέσεων μεταξύ δημογραφικών παραγόντων και συμπεριφορών στα social media. Η κατανόηση αυτών των δυναμικών είναι κρίσιμη για την ανάπτυξη προγραμμάτων πρόληψης και ευαισθητοποίησης σχετικά με τα σεξουαλικά εγκλήματα στο διαδίκτυο. Τα ευρήματα αυτά μπορούν επίσης να συνεισφέρουν στη διαμόρφωση

πολιτικών και πρακτικών που στοχεύουν στη βελτίωση της ασφάλειας και της προστασίας στο διαδικτυακό περιβάλλον.

Η συνολική ανάλυση των δεδομένων μέσω του X2 Τεστ Ανεξαρτησίας και της Λογιστικής Παλινδρόμησης αποκάλυψε σημαντικές διαπιστώσεις σχετικά με την αντίληψη και τη συμπεριφορά του κοινού απέναντι στις σεξουαλικές συζητήσεις στα social media. Από την ένα πλευρά, το X2 Τεστ Ανεξαρτησίας υποδεικνύει ότι η ηλικία/γενιά των απαντώντων είναι σημαντικός παράγοντας στη συμμετοχή τους σε σεξουαλικές συζητήσεις στα social media, ενώ το φύλο δεν φαίνεται να έχει την ίδια επίδραση.

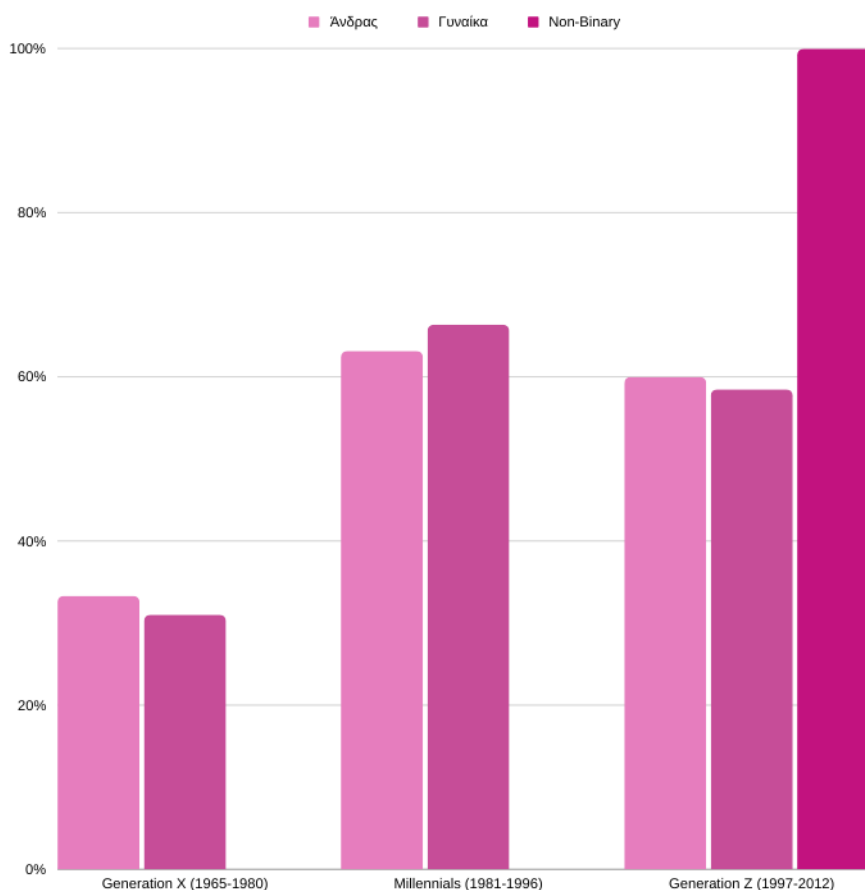
Από την άλλη πλευρά, η λογιστική παλινδρόμηση ενίσχυσε αυτά τα ευρήματα, καθώς οι νεότερες γενιές (Generation Z και Millennials) εμφάνισαν σημαντικά αυξημένη πιθανότητα συμμετοχής σε αυτές τις συζητήσεις σε σύγκριση με τη γενιά των Generation X. Επιπλέον, το φύλο δεν βρέθηκε να έχει στατιστικά σημαντική συσχέτιση με τη συμμετοχή σε σεξουαλικές συζητήσεις.

Τα συνολικά αυτά ευρήματα υπογραμμίζουν τη σημασία των ηλικιακών διαφορών στην κατανόηση των διαδικτυακών συμπεριφορών, κυρίως σε θέματα που σχετίζονται με τη σεξουαλικότητα. Οι νεότερες γενιές φαίνεται να έχουν διαφορετική αντίληψη και πιο ανοιχτή στάση απέναντι σε σεξουαλικά θέματα στα social media, ίσως λόγω της αυξημένης εξοικειώσής τους με την τεχνολογία και τις ψηφιακές μορφές επικοινωνίας. Αυτή η διαφορά στην αντίληψη και συμπεριφορά μπορεί να αποτελεί σημαντικό στοιχείο στην ανάπτυξη στοχευμένων εκπαιδευτικών και προληπτικών προγραμμάτων.

Αντίθετα, η έλλειψη σημαντικής διαφοράς βάσει φύλου υποδηλώνει ότι ανεξαρτήτως φύλου, τα άτομα μπορεί να έχουν παρόμοιες εμπειρίες και αντιδράσεις σε σεξουαλικές συζητήσεις στο διαδίκτυο. Αυτό μπορεί να σημαίνει ότι οι προσεγγίσεις πρόληψης και ευαισθητοποίησης θα πρέπει να είναι πιο γενικευμένες και να μην εστιάζουν αποκλειστικά σε συγκεκριμένα φύλα.

Συνολικά, η ανάλυση αυτή παρέχει πολύτιμες πληροφορίες για την κατανόηση των σύνθετων δυναμικών του κοινού σε σχέση με τα σεξουαλικά θέματα στο διαδίκτυο. Η ενσωμάτωση αυτών των ευρημάτων στις πολιτικές και τις πρακτικές σχετικά με την ασφάλεια στο διαδίκτυο μπορεί να συμβάλει στην προστασία και την ενδυνάμωση των χρηστών στον ψηφιακό κόσμο.

Σχήμα 4.3 Σεξουαλικές Συζητήσεις στα Social Media ανά Γενιά και Φύλο

Στη γενιά των Generation X (1965-1980), τα ποσοστά ατόμων που απάντησαν ότι έχουν κάνει σεξουαλική συζήτηση με έναν ενήλικα στα social media είναι 33.33% για τους άνδρες και 31.03% για τις γυναίκες. Αυτό δείχνει μια σχετική ομοιομορφία στις απαντήσεις ανά φύλο για αυτή τη γενιά.

Στη γενιά των Millennials (1981-1996), το ποσοστό για τους άνδρες είναι 63.16% και για τις γυναίκες 66.37%. Αυτά τα νούμερα δείχνουν ότι η γενιά των Millennials είναι πιο ενεργή σε σεξουαλικές συζητήσεις στα social media σε σύγκριση με τις άλλες γενιές, με τις γυναίκες να έχουν ελαφρώς υψηλότερο ποσοστό από τους άνδρες.

Στη γενιά των Generation Z (1997-2012), το ποσοστό για τα άτομα που έχουν κάνει σεξουαλική συζήτηση και αναγνωρίζονται ως non-binary είναι 100.00%, ενώ για τους άνδρες και τις γυναίκες είναι αντίστοιχα 60.00% και 58.49%. Τα υψηλά ποσοστά σε αυτή τη γενιά αντανακλούν μια μεγαλύτερη διάδοση και ίσως μια μεγαλύτερη αποδοχή της σεξουαλικής επικοινωνίας μέσω social media σε νεότερες ηλικιακές ομάδες.

Η συνολική αυτή εικόνα δείχνει ότι υπάρχουν σημαντικές διαφορές τόσο ανάμεσα στις γενιές όσο και ανάμεσα στα φύλα όσον αφορά τη συμμετοχή σε σεξουαλικές συζητήσεις στα social media, με τους Millennials να είναι η πιο ενεργή γενιά σε τέτοιου είδους δραστηριότητες. Αυτή η τάση μπορεί να αντανακλά διαφορές στην τεχνολογική υιοθέτηση, τις στάσεις απέναντι στη σεξουαλικότητα και την άνεση με την επικοινωνία μέσω διαδικτυακών πλατφορμών μεταξύ των διαφορετικών γενεών. Ειδικότερα, οι Millennials και η Generation Z φαίνεται να είναι πιο ανοιχτοί και άνετοι με τη χρήση τεχνολογίας για προσωπική και σεξουαλική έκφραση.

Η σημαντική διαφορά στα ποσοστά μεταξύ των γενεών και των φύλων μπορεί επίσης να αποτελεί ένδειξη για την εξελισσόμενη φύση των κοινωνικών και πολιτιστικών νορμών που αφορούν τη σεξουαλικότητα και την επικοινωνία στην ψηφιακή εποχή. Η ευκολία και η διαθεσιμότητα των διαδικτυακών πλατφορμών παρέχουν νέους τρόπους για τα άτομα να εκφράσουν και να εξερευνήσουν τη σεξουαλικότητά τους, κάτι που είναι ιδιαίτερα εμφανές στις νεότερες γενιές.

Εν κατακλείδι, η ανάλυση αυτή υποδεικνύει μια σημαντική δυναμική στη σχέση μεταξύ των γενεών, των φύλων και της χρήσης των social media για σεξουαλικές συζητήσεις, προσφέροντας μια βαθύτερη κατανόηση των κοινωνικών και τεχνολογικών αλλαγών που διαμορφώνουν τις σύγχρονες διαπροσωπικές σχέσεις.

Διαρροή προσωπικών πληροφοριών

Κατά τη διεξαγωγή της παρούσας έρευνας, εξετάστηκε επίσης η δυνατότητα συγκέντρωσης στατιστικών στοιχείων που αφορούν τη διαρροή ευαίσθητων φωτογραφιών, την απειλή για διαρροή τέτοιου είδους υλικού, καθώς και τις περιπτώσεις που αυτό συνέβη πραγματικά. Ωστόσο, κατά την ανάλυση των διαθέσιμων δεδομένων, διαπιστώθηκε ότι τα στοιχεία αυτά δεν παρέχουν αρκετή βάση για την εξαγωγή στατιστικά σημαντικών συμπερασμάτων.

Η έλλειψη αυτή στα δεδομένα μπορεί να οφείλεται σε ποικίλους παράγοντες, όπως είναι η περιορισμένη διαθεσιμότητα πληροφοριών, η δυσκολία στην ακριβή καταγραφή τέτοιων περιστατικών ή η αναστολή των ατόμων να αποκαλύψουν πληροφορίες για προσωπικά θέματα ασφάλειας και ιδιωτικότητας. Τέλος, η πολυπλοκότητα και η ευαίσθητη φύση του θέματος συμβάλλουν στην πρόκληση της ακριβούς και αντικειμενικής συλλογής και ανάλυσης στοιχείων.

Παρακολούθηση Deepfake περιεχομένου εντός και εκτός social media

Στο ερωτηματολόγιο υπήρχαν οι ερωτήσεις "Βλέπω συχνά περιεχόμενο deepfake στα social media." και "Βλέπω συχνά περιεχόμενο deepfake σε ιστοσελίδες στο διαδίκτυο (εκτός social media)." όπου οι ερωτηθέντες απαντησαν με βάση την κλίμακα Likert από 1 έως 5 όπου 1=ποτέ και 5=πάντα. Από την ανάλυση των ερωτηματολογίων προκύπτει τα παρακάτω συμπεράσματα, όπως φαίνονται συγκεντρωμένα στους πίνακες 4.4 και 4.5.

Ηλικία/Γενιά	Ποτέ	Πάντα
Generation X (1965-1980)	51.22%	2.44%
Millennials (1981-1996)	28.79%	3.79%
Generation Z (1997-2012)	31.67%	5.00%

Πίνακας 4.4: Παρακολούθηση Deepfake περιεχομένου εντός social media ανά γενιά

Παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά απαντήσεων "Ποτέ" προέρχονται από τη γενιά των Generation X (1965-1980), τόσο για το περιεχόμενο στα social media όσο και εκτός. Αντίθετα, τα ποσοστά των απαντήσεων "Πάντα" είναι σχετικά χαμηλά σε όλες τις γενιές.

Φύλο	Deepfake στα Social Media	Deepfake εκτός Social Media
Generation X (1965-1980)	53.66%	2.44%
Millennials (1981-1996)	33.33%	2.27%
Generation Z (1997-2012)	36.67%	3.33%

Πίνακας 4.5: Παρακολούθηση Deepfake περιεχομένου εκτός social media ανά γενιά

Τα άτομα της γενιάς Generation Z (1997-2012) αναφέρουν υψηλότερα επίπεδα έκθεσης σε περιεχόμενο deepfake τόσο στα social media όσο και εκτός social media σε σύγκριση με τις άλλες γενιές.

Οι γυναίκες στη γενιά των Millennials (1981-1996) δηλώνουν μεγαλύτερη έκθεση σε περιεχόμενο deepfake σε σύγκριση με τους άνδρες της ίδιας γενιάς, τόσο στα social media όσο και εκτός social media.

Στη γενιά Generation X (1965-1980), τα επίπεδα έκθεσης σε περιεχόμενο deepfake είναι σχετικά χαμηλότερα σε σύγκριση με τις άλλες γενιές, τόσο στα social media όσο και εκτός social media.

Η Generation Z (1997-2012) φαίνεται να είναι πιο ενημερωμένη ή να είναι πιο πιθανό να αντιληφθεί το περιεχόμενο deepfake, ίσως λόγω μεγαλύτερης εξοικείωσης με την τεχνολογία και τα νέα μέσα.

Οι γυναίκες της γενιάς των Millennials (1981-1996) εμφανίζουν αυξημένη ευαισθητοποίηση ή αντίληψη του περιεχομένου deepfake συγκριτικά με τους άνδρες, πιθανώς λόγω διαφορετικής χρήσης και αλληλεπίδρασης με τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Μία αξιοσημείωτη διαφορά είναι η υψηλότερη αναφορά της απάντησης "Πάντα" (5) στη γενιά των Generation Z(1997-2012) από τους άνδρες στα social media (20%).

Στη γενιά των Generation X (1965-1980), οι άνδρες ανέφεραν σημαντικά υψηλότερα ποσοστά "Ποτέ" σε σύγκριση με τις γυναίκες τόσο στα social media όσο και εκτός.

Στους Millennials (1981-1996), οι γυναίκες φαίνεται να αναφέρουν υψηλότερα ποσοστά συνάντησης deepfake περιεχομένου ("Πάντα") σε σύγκριση με τους άνδρες, τόσο στα social media όσο και εκτός.

Η σχετικά χαμηλότερη έκθεση της γενιάς Generation X (1965-1980) σε περιεχόμενο deepfake μπορεί να οφείλεται σε περιορισμένη χρήση των νεότερων τεχνολογικών πλατφορμών ή σε διαφορετικές προτιμήσεις στον τύπο περιεχομένου που καταναλώνουν.

Ενώ η γενιά των Millennials (1981-1996) και Generation Z (1997-2012) δείχνουν σαφώς πιο ενημερωμένες και έχουν μεγαλύτερη έκθεση στο περιεχόμενο deepfake, η γενιά των Generation X (1965-1980) φαίνεται να είναι λιγότερο εκτεθειμένη σε αυτού του είδους το περιεχόμενο. Αυτό ενδέχεται να αποτελεί ένδειξη των αλλαγών στις κοινωνικές συνήθειες ανάμεσα στις γενιές σε σχέση με τη χρήση των νέων τεχνολογιών και των μέσων επικοινωνίας.

Η αυξημένη έκθεση στο περιεχόμενο deepfake μπορεί να έχει επιπτώσεις στην κατανόηση της αλήθειας και στην εμπιστοσύνη στα μέσα επικοινωνίας. Επιπλέον, οι διαφορές στην αντίληψη και την έκθεση μεταξύ των φύλων μπορούν να αποτελέσουν βάση για περαιτέρω έρευνα για τον τρόπο που τα φύλα αντιδρούν και ερμηνεύουν τον ψηφιακό κόσμο.

Αίσθημα ασφάλειας των χρηστών

Στο ερωτηματολόγιο που διαμοιράστηκε, εξετάστηκε το αίσθημα ασφάλειας των χρηστών με την ύπαρξη του deepfake περιεχομένου και η γνώμη τους για το πόσο έχει αλλάξει η συμπεριφορά τους ως χρήστες. Συγκεκριμένα αυτό έγινε με τις εξής ερωτήσεις:

1. “Οι χρήστες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης είναι ενημερωμένοι σχετικά με το νομικό πλαίσιο για το deepfake και νιώθουν ασφαλείς/προστατευμένοι” όπου οι χρήστες απάντησαν με βάση την κλίμακα likert, όπου 1= διαφωνώ απόλυτα και 7=συμφωνώ απόλυτα
2. “Η δημιουργία deepfake περιεχομένου έχει κάνει τους χρήστες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης περισσότερο φειδωλούς στην κοινοποίηση αυθεντικού δικού τους περιεχομένου” όπου οι χρήστες απάντησαν με βάση την κλίμακα likert, όπου 1= διαφωνώ απόλυτα και 7=συμφωνώ απόλυτα
3. “Η δημιουργία deepfake περιεχομένου έχει κάνει τους χρήστες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης δύσπιστους με το περιεχόμενο που βλέπουν online” όπου οι χρήστες απάντησαν με βάση την κλίμακα likert, όπου 1= διαφωνώ απόλυτα και 7=συμφωνώ απόλυτα.

Ηλικία/ Γενιά	Ενημέρωση και ασφάλεια σχετικά με το νομικό πλαίσιο για το deepfake		Περιορισμός κοινοποίησης αυθεντικού περιεχομένου λόγω deepfake		Δυσπιστία στο περιεχόμενο που βλέπουν online λόγω deepfake	
	Διαφωνώ απόλυτα	Συμφωνώ απόλυτα	Διαφωνώ απόλυτα	Συμφωνώ απόλυτα	Διαφωνώ απόλυτα	Συμφωνώ απόλυτα
Generation X (1965-1980)	36.59%	4.88%	4.88%	12.20%	0.00%	14.63%
Millennials (1981-1996)	34.09%	1.52%	5.30%	7.58%	4.55%	9.09%
Generation Z (1997-2012)	35.00%	0.00%	11.67%	3.33%	6.67%	11.67%

Πίνακας 4.6: Αίσθημα ασφάλειας χρηστών ανά γενιά

Ας δούμε πιο προσεκτικά τα ποσοστά που εκφράζονται στον πίνακα 4.6 ώστε να ερμηνευθεί ο αίσθημα των χρηστών ανα γενιά πιο επισταμένα.

Στην ερώτηση “Οι χρήστες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης είναι ενημερωμένοι σχετικά με το νομικό πλαίσιο για το deepfake και νιώθουν ασφαλείς/προστατευμένοι” η επικρατέστερη απάντηση ανά γενιά:

- Generation X (1965-1980): Η πιο συχνή απάντηση ήταν 1 ("Διαφωνώ Απόλυτα") με ποσοστό 36.59%.
- Millennials (1981-1996): Η πιο συχνή απάντηση ήταν και πάλι 1 με ποσοστό 34.09%.
- Generation Z (1997-2012): Επίσης, η πιο συχνή απάντηση ήταν 1 με ποσοστό 35.00%.

Στην ερώτηση “Η δημιουργία deepfake περιεχομένου έχει κάνει τους χρήστες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης περισσότερο φειδωλούς στην κοινοποίηση αυθεντικού δικού τους περιεχομένου” η επικρατέστερη απάντηση ανά γενιά:

- Generation X (1965-1980): Η πιο συχνή απάντηση ήταν 3 ("Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ") με ποσοστό 21.95%.
- Millennials (1981-1996): Η πιο συχνή απάντηση ήταν 3 ("Ούτε Συμφωνώ Ούτε Διαφωνώ") με ποσοστό 25.00%.
- Generation Z (1997-2012): Η πιο συχνή απάντηση ήταν 4 ("Συμφωνώ Κάπως") με ποσοστό 31.67%.

Στην ερώτηση “Η δημιουργία deepfake περιεχομένου έχει κάνει τους χρήστες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης δύσπιστους με το περιεχόμενο που βλέπουν online” η επικρατέστερη απάντηση ανά γενιά:

- Generation X (1965-1980): Η πιο συχνή απάντηση ήταν 5 ("Συμφωνώ Αρκετά") με ποσοστό 29.27%.
- Generation Z (1997-2012): Η πιο συχνή απάντηση ήταν 5 ("Συμφωνώ Αρκετά") με ποσοστό 20.00%.
- Millennials (1981-1996): Η πιο συχνή απάντηση ήταν 4 ("Ουδέτερη Άποψη") με ποσοστό 24.24%.

Όλες οι γενιές φαίνονται να είναι ενημερωμένες και να νιώθουν ασφαλείς/προστατευμένες από το νομικό πλαίσιο για το deepfake σε μικρό ποσοστό, με την επικρατέστερη απάντηση να είναι "Διαφωνώ Απόλυτα" σε όλες τις γενιές. Αυτό υποδεικνύει μια γενική ανασφάλεια ή έλλειψη εμπιστοσύνης στον τρόπο διαχείρισης του φαινομένου του deepfake, καθώς και την ανάγκη για περισσότερη ενημέρωση και καλύτερη προστασία, αλλά και ενημέρωση του νομοθετικού πλαισίου.

Στη δεύτερη ερώτηση, που αφορούσε την φειδωλότητα στην κοινοποίηση περιεχομένου, παρατηρείται διαφοροποίηση στις απαντήσεις ανά γενιά. Η γενιά των Generation Z (1997-2012)

φαίνεται να έχει μεγαλύτερη τάση προς τη συμφωνία ότι το deepfake έχει κάνει τους χρήστες πιο φειδωλούς, ενώ οι άλλες δύο γενιές εμφανίζουν πιο ουδέτερες απαντήσεις.

Στην τρίτη ερώτηση, που αφορά τη δυσπιστία προς το online περιεχόμενο, η γενιά των Generation X (1965-1980) εμφανίζει το υψηλότερο ποσοστό της απάντησης “συμφωνώ απόλυτα”. Αυτό μπορεί να υποδεικνύει μια αυξημένη επίγνωση των κινδύνων που σχετίζονται με το deepfake σε αυτή τη γενιά, που ίσως προκύπτει από το αίσθημα άγνοιας και φόβου για τις νέες, ραγδαία εξελισσόμενες τεχνολογίες.

Η συσχέτιση μεταξύ των ερωτήσεων δείχνει ότι υπάρχει μια γενική σχέση μεταξύ της ενημέρωσης για το νομικό πλαίσιο του deepfake, της φειδωλότητας στην κοινοποίηση περιεχομένου και της δυσπιστίας προς το online περιεχόμενο. Αυτό μπορεί να υποδηλώνει ότι η αυξημένη ενημέρωση και κατανόηση του φαινομένου μπορεί να οδηγήσει σε πιο προσεκτικές στάσεις στην κοινοποίηση περιεχομένου και σε μεγαλύτερη δυσπιστία προς το περιεχόμενο που βλέπουν οι χρήστες online.

Η ανάλυση της συσχέτισης δείχνει επίσης ότι ενώ η αυξημένη ενημέρωση μπορεί να οδηγήσει σε πιο φειδωλή κοινοποίηση περιεχομένου, αυτό δεν συνεπάγεται αυτομάτως υψηλότερα επίπεδα εμπιστοσύνης στο online περιεχόμενο, γεγονός που υποδηλώνει μία πιο περίπλοκη σχέση μεταξύ της ενημέρωσης για το deepfake και της γενικής εμπιστοσύνης στο διαδίκτυο.

Για την ανάλυση των δεδομένων που αφορούν τις αντιλήψεις γύρω από το deepfake και τις επιπτώσεις του στους χρήστες των κοινωνικών δικτύων, επιλέχθηκε ο έλεγχος σημαντικότητας του συντελεστή συσχέτισης Pearson (Pearson's correlation significance test). Ο συγκεκριμένος έλεγχος είναι κατάλληλος για την εκτίμηση της ισχύος και της στατιστικής σημαντικότητας της γραμμικής σχέσης μεταξύ δύο συνεχών μεταβλητών.

Ο στόχος της ανάλυσης όπως φαίνεται και από τον πίνακα 4.6 πιο πάνω, είναι να εξετάσουμε αν υπάρχει στατιστικά σημαντική συσχέτιση μεταξύ των απαντήσεων στις ερωτήσεις:

- Ενημέρωση και ασφάλεια σχετικά με το νομικό πλαίσιο για το deepfake.
- Περιορισμός κοινοποίησης αυθεντικού περιεχομένου λόγω deepfake.
- Δυσπιστία στο περιεχόμενο που βλέπουν online λόγω deepfake.

Χάριν συντομίας στην επόμενη ανάλυση και στον πίνακα 4.7 οι ερωτήσεις αναφέρονται ως “Ερώτηση 1”, “Ερώτηση 2” και “Ερώτηση 3”, όπου:

Ερώτηση 1: Οι χρήστες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης είναι ενημερωμένοι σχετικά με το νομικό πλαίσιο για το deepfake και νιώθουν ασφαλείς/προστατευμένοι

Ερώτηση 2: Η δημιουργία deepfake περιεχομένου έχει κάνει τους χρήστες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης περισσότερο φειδωλούς στην κοινοποίηση αυθεντικού δικού τους περιεχομένου

Ερώτηση 3: Η δημιουργία deepfake περιεχομένου έχει κάνει τους χρήστες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης δύσπιστους με το περιεχόμενο που βλέπουν online

	Ερώτηση 1 vs Ερώτηση 2	Ερώτηση 1 vs Ερώτηση 3	Ερώτηση 2 vs Ερώτηση 3
Συντελεστής Συσχέτισης	0.1316	0.1316	0.5888
P-Value	0.1316	0.1316	< 0.0001

Πίνακας 4.7: Στατιστικός έλεγχος συσχέτισης Pearson

- Συσχέτιση Ερώτησης 1 με Ερώτηση 2 (Ενημέρωση για το νομικό πλαίσιο vs Περιορισμός κοινοποίησης περιεχομένου): Υπάρχει μια ελαφρώς θετική συσχέτιση, αλλά με ένα P-Value λίγο κάτω από 0.05, δείχνει ότι αυτή η συσχέτιση μπορεί να είναι στατιστικά σημαντική.
- Συσχέτιση Ερώτησης 1 με Ερώτηση 3 (Ενημέρωση για το νομικό πλαίσιο vs Δυσπιστία στο online περιεχόμενο): Η συσχέτιση είναι πολύ χαμηλή και με ένα υψηλό P-Value, δείχνοντας ότι δεν είναι στατιστικά σημαντική.
- Συσχέτιση Ερώτησης 2 με Ερώτηση 3 (Περιορισμός κοινοποίησης περιεχομένου vs Δυσπιστία στο online περιεχόμενο): Υπάρχει ισχυρή θετική συσχέτιση, με ένα πολύ χαμηλό P-Value, δείχνοντας ότι αυτή η συσχέτιση είναι στατιστικά πολύ σημαντική.

Τα δεδομένα υποδηλώνουν ότι η αυξημένη ενημέρωση για το νομικό πλαίσιο του deepfake μπορεί να σχετίζεται ελαφρώς με την πιο φειδωλή κοινοποίηση περιεχομένου από τους χρήστες, αλλά δεν επηρεάζει ισχυρά την εμπιστοσύνη τους στο online περιεχόμενο.

Ωστόσο, η σχέση μεταξύ της φειδωλότητας στην κοινοποίηση περιεχομένου και της δυσπιστίας στο online περιεχόμενο είναι ισχυρή, δείχνοντας ότι τα άτομα που είναι πιο προσεκτικά με το περιεχόμενο που κοινοποιούν τείνουν επίσης να είναι πιο δύσπιστα προς το περιεχόμενο που βλέπουν.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

5.1 Σύνοψη συμπερασμάτων

Η παρούσα έρευνα καταδεικνύει πώς η τεχνητή νοημοσύνη, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και οι τεχνολογίες Deepfake επηρεάζουν σημαντικά την αντίληψη και την ανοχή του κοινού απέναντι στα σεξουαλικά εγκλήματα στο διαδίκτυο. Η συνεχής εξέλιξη αυτών των τεχνολογιών εγείρει προκλήσεις αλλά και παρέχει ευκαιρίες για τον εκσυγχρονισμό του νομικού και ηθικού πλαισίου, τονίζοντας την ανάγκη για συνεχή προσαρμογή και ενημέρωση.

Μια από τις σημαντικότερες προκλήσεις που προκύπτουν από την εξέλιξη της τεχνητής νοημοσύνης και των τεχνολογιών deepfake είναι η ανάγκη για ενίσχυση του νομικού πλαισίου. Η συνεχής πρόοδος στον τομέα αυτόν αναδεικνύει το κενό που υπάρχει στην τρέχουσα νομοθεσία, καθώς οι υφιστάμενοι νόμοι δεν είναι πάντα επαρκείς για να αντιμετωπίσουν τις νέες μορφές ψηφιακών εγκλημάτων και παραβιάσεων της ιδιωτικότητας. Η ανάπτυξη ενός πιο ολοκληρωμένου και ευέλικτου νομικού πλαισίου θα διασφαλίσει ότι τα δικαιώματα των χρηστών προστατεύονται και θα βοηθήσει στην πρόληψη της κατάχρησης αυτών των τεχνολογιών για εγκληματικούς σκοπούς. Το νέο νομικό πλαίσιο θα πρέπει να αναγνωρίζει και να αντιμετωπίζει τις πολύπλοκες διαστάσεις των ψηφιακών τεχνολογιών, από την προστασία των προσωπικών δεδομένων μέχρι την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης και των ψευδών ειδήσεων.

Παράλληλα, η ευρεία διάδοση της τεχνητής νοημοσύνης και των τεχνολογιών deepfake προσφέρει ευκαιρίες για βελτιωμένη ενημέρωση και εκπαίδευση του κοινού. Η αύξηση της ενημέρωσης σχετικά με τις δυνατότητες και τους κινδύνους που συνοδεύουν αυτές τις τεχνολογίες είναι κρίσιμη για τη δημιουργία ενός πιο ασφαλούς ψηφιακού περιβάλλοντος. Μέσα από την εκπαίδευση και την ευαισθητοποίηση, το κοινό μπορεί να αναπτύξει την κριτική του σκέψη και να αναπτύξει τις απαραίτητες δεξιότητες για να αναγνωρίζει και να αντιμετωπίζει ψευδές ή παραπλανητικό περιεχόμενο στο διαδίκτυο. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα και οι εκστρατείες ενημέρωσης μπορούν να επικεντρωθούν στην ενδυνάμωση των χρηστών σχετικά με την ασφαλή χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, καθώς και στην προαγωγή της κατανόησης των επιπτώσεων του deepfake στην κοινωνία. Ταυτόχρονα, η δημιουργία ενός διαλόγου γύρω από τις ηθικές διαστάσεις της χρήσης τέτοιων τεχνολογιών είναι απαραίτητη για την οικοδόμηση μιας πιο υπεύθυνης και ενημερωμένης ψηφιακής κοινότητας.

Πιο πρακτικά μπορούμε να χωρίσουμε το σχέδιο δράσης σε τρεις κατηγορίες: πολιτεία/κρατικοί φορείς, σχολεία, πανεπιστήμια. Συγκεκριμένα η πολιτεία μπορεί να προβεί σε νέες νομοθετικές ρυθμίσεις και πολιτικές εκπαίδευσης. Η κυβέρνηση μπορεί να θεσπίσει νόμους που ρυθμίζουν τη

χρήση και την καταχρηστική χρήση τεχνολογιών όπως το deepfake. Επιπλέον, μπορεί να δημιουργήσει και να χρηματοδοτήσει εκστρατείες ενημέρωσης και εκπαιδευτικά προγράμματα που εστιάζουν στην ασφαλή χρήση του διαδικτύου και την ενίσχυση του ψηφιακού γραμματισμού των πολιτών. Ακόμα, με ενίσχυση της αστυνομικής και δικαστικής εκπαίδευσης, μέσω ειδικών σεμιναρίων και εκπαιδευτικών προγραμμάτων για αστυνομικούς και δικαστικούς υπαλλήλους, μπορεί να βεβαιωθεί ότι οι συγκεκριμένες αρχές θα είναι καλύτερα ενημερωμένες και εξοπλισμένες για την αναγνώριση και την αντιμετώπιση εγκλημάτων που σχετίζονται με τεχνολογίες όπως το deepfake.

Το σχολείο μπορεί να ενσωματώσει στο διδακτικό πρόγραμμα μαθήματα ή ενότητες που αφορούν την κριτική σκέψη, την ψηφιακή ασφάλεια και την αντιμετώπιση παραπληροφόρησης, μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να αναπτύξουν την αντίληψή τους αλλά και τις απαραίτητες δεξιότητες για την ασφαλή χρήση του διαδικτύου. Επιπλέον η διοργάνωση εργαστηρίων, σεμιναρίων και διαδραστικών δραστηριοτήτων που επικεντρώνονται στις τεχνολογίες όπως το deepfake και τις επιπτώσεις τους μπορεί να αυξήσει την ενημέρωση και την εμπειρία των μαθητών σχετικά με αυτά τα θέματα.

Τέλος τα πανεπιστήμια, ως εκπαιδευτικοί φορείς μπορούν να βοηθήσουν με την εισαγωγή εξειδικευμένων μαθημάτων που εστιάζουν στην ψηφιακή ασφάλεια, την τεχνητή νοημοσύνη και τις επιπτώσεις του deepfake. Μπορούν να ενθαρρύνουν την έρευνα και την πρακτική γνώση σε αυτούς τους τομείς. Ακόμη, μπορούν να βοηθήσουν με συνέδρια, εργαστήρια και δημόσιες συζητήσεις για την ευαισθητοποίηση γύρω από τις σύγχρονες τεχνολογίες και τις προκλήσεις που αυτές θέτουν, προσφέροντας μια πλατφόρμα για διαλογική συζήτηση και ανταλλαγή γνώσεων μεταξύ της ακαδημαϊκής κοινότητας και του ευρύτερου κοινού, ώστε να βοηθήσουν στην πρόληψη και αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του προβλήματος.

Μέσω αυτών των εκπαιδευτικών και ενημερωτικών πρωτοβουλιών, μπορούμε να ενισχύσουμε την πρόληψη και την αντιμετώπιση των σεξουαλικών εγκλημάτων και των παραβιάσεων της ιδιωτικότητας που συμβαίνουν μέσω του διαδικτύου. Επιπρόσθετα, η συνεχής ενημέρωση και επαγρύπνηση για τις τεχνολογικές εξελίξεις μπορεί να ενδυναμώσει τους χρήστες, εξοπλίζοντάς τους με τα εργαλεία και τη γνώση για την προστασία του εαυτού τους από την ψηφιακή παραπλάνηση και την κακόβουλη χρήση τεχνολογιών όπως το deepfake. Η συνειδητοποίηση των κινδύνων και η κατανόηση των μεθόδων αντιμετώπισής τους είναι βασικά βήματα για την ενίσχυση της διαδικτυακής ασφάλειας και της ηθικής χρήσης των νέων τεχνολογιών. Επιπρόσθετα, οι διαρκείς προσπάθειες για ενημέρωση και εκπαίδευση πρέπει να συνοδεύονται από την ενεργό συμμετοχή των χρηστών σε διαλόγους και δράσεις που ενισχύουν την κοινωνική ευαισθησία και τους ηθικούς φραγμούς που δοκιμάζονται από τη χρήση της τεχνολογίας στην καθημερινότητα.

Επιπρόσθετα επισημαίνεται η ανάγκη για στενότερη συνεργασία μεταξύ κυβερνήσεων, τεχνολογικών εταιρειών και οργανισμών για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των προκλήσεων που ανακύπτουν από τη ραγδαία εξέλιξη αυτών των νέων τεχνολογιών. Αυτό περιλαμβάνει την ανάπτυξη στρατηγικών που επικεντρώνονται στη διασφάλιση και το σεβασμό των ατομικών δικαιωμάτων, καθώς και την ανάδειξη της σημασίας της εκπαίδευσης και της ευαισθητοποίησης του κοινού, αφού αυτά αποτελούν κρίσιμα εργαλεία για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που εισάγονται από αυτές τις τεχνολογίες.

Ειδικότερα, η επιρροή των τεχνολογιών Deepfake στη δημιουργία και διακίνηση σεξουαλικού περιεχομένου, έχει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις, όπως η ενίσχυση στερεοτύπων και η προαγωγή βίαιης συμπεριφοράς. Αυτό συνδέεται άμεσα με την ανεπαρκή νομική προστασία και την ανάγκη για ενισχυμένη ενημέρωση του κοινού σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η κοινωνία λόγω αυτών των τεχνολογιών. Είναι λοιπόν χρήσιμη η ανάπτυξη ολοκληρωμένων πολιτικών και νομικών πλαισίων για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων.

Ακόμη, μπορούμε να δούμε πως τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, η τεχνητή νοημοσύνη και οι τεχνολογίες Deepfake έχουν βαθύ τεχνολογικό αντίκτυπο στη διάδοση και την αντίληψη των πληροφοριών, ιδίως στο πλαίσιο των σεξουαλικών εγκλημάτων στο διαδίκτυο. Καθημερινά ανακύπτουν ποικίλες προκλήσεις από τη χρήση αυτών των τεχνολογιών, όπως η επέκταση της εμβέλειας και της ταχύτητας διάδοσης πληροφοριών, που συνοδεύεται από την πιθανότητα παραπληροφόρησης και τη διάδοση μη επαληθευμένου περιεχομένου. Από την άλλη πλευρά, η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί να βοηθήσει στον εντοπισμό και τη καταπολέμηση επιβλαβούς περιεχομένου στο διαδίκτυο, στα σωστά χέρια. Ωστόσο το γεγονός ότι συχνά χρησιμοποιείται με αρνητικό πρόσχημα εγείρει γενικότερες ανησυχίες για την προστασία της ιδιωτικότητας και την πιθανή κατάχρηση των εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης.

Συνεπώς, ο ρόλος της τεχνολογίας Deepfake στη δημιουργία εξαιρετικά ρεαλιστικού και πειστικού ψηφιακού περιεχομένου, -το οποίο μπορεί να είναι καταστροφικό- όταν χρησιμοποιείται για τη δημιουργία μη συναινετικού περιεχομένου, μπορεί να οδηγήσει σε δυσφήμιση, παρενόχληση και διάδοση ψευδών πληροφοριών. Αυτό αναδεικνύει την ανάγκη για αυστηρότερη ρύθμιση και ενημέρωση του κοινού.

Στην ψηφιακή εποχή που ζούμε η κοινωνική αντίληψη και η ανοχή απέναντι στα σεξουαλικά εγκλήματα έχει αλλάξει. Αυτό συμβαίνει διότι το σεξουαλικό περιεχόμενο βρίσκεται παντού, αλλά είναι και εύκολο να παραχθεί, αλλά και να διαμοιραστεί, από τους χρήστες, ακόμη και χωρίς τη συναίνεση των εικονιζόμενων. Η αυξημένη ευαισθητοποίηση, η εκπαίδευση και η οργανωμένη πληροφόρηση, καθώς και ο ακτιβισμός είναι μερικές από τις λύσεις που μπορούν να λειτουργήσουν. Είναι σημαντικό να κατανοήσουμε ότι ενώ οι τεχνολογίες αυτές προσφέρουν καινοτόμες λύσεις και ευκαιρίες για θετική αλλαγή στο μέλλον της κοινωνίας, ταυτόχρονα απαιτούν προσεκτική διαχείριση

και ρύθμιση για την αποφυγή και τον μετριασμό των κινδύνων που συνοδεύουν τις νέες αυτές δυνατότητες.

Τα υφιστάμενα νομικά και δεοντολογικά πλαίσια παρουσιάζουν κενά στην αντιμετώπιση της πολυπλοκότητας των σύγχρονων τεχνολογιών στη σύγχρονη εποχή της ραγδαίας τεχνολογικής εξέλιξης. Ανακύπτει λοιπόν η ανάγκη για επικαιροποιημένα νομικά πλαίσια και ηθικές κατευθυντήριες γραμμές που θα διασφαλίζουν την αποτελεσματική διαχείριση της νέας ψηφιακής πραγματικότητας και θα εξασφαλίζουν την προστασία της ιδιωτικότητας και της προστασίας. Ωστόσο οι αλλαγές που θα γίνουν στο νομοθετικό και θεσμικό πλαίσιο δε θα πρέπει να καταπατούν την ελευθερία του λόγου και έκφρασης, γεγονός δύσκολο καθώς με τη ραγδαία εξέλιξη αυτών των τεχνολογιών, τα όρια γίνονται όλο και περισσότερο θολά.

Στη στατιστική ανάλυση σχετικά με τη συμπεριφορά των δημογραφικών ομάδων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, εξετάστηκε ο ρόλος της ηλικίας και της γενιάς, καθώς και προέκυψε με βάση τα στοιχεία μας ότι το φύλο δεν επηρεάζει σημαντικά τη συμμετοχή σε σεξουαλικές συζητήσεις online. Τα ευρήματα επισημαίνουν την ανάγκη για στοχευμένες προσεγγίσεις με βάση τις ηλικιακές και γενεαλογικές διαφορές. Αυτό υποδηλώνει ότι οι στρατηγικές για την ασφάλεια στο διαδίκτυο και την πρόληψη των σεξουαλικών εγκλημάτων πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την διαφορετική δυναμική ανάμεσα στις διάφορες ηλικιακές ομάδες.

Είναι σημαντικό όμως εδώ να αναφέρουμε ότι και σε αυτό το σημείο ανακύπτει ξανά η ανάγκη για ενημέρωση του κοινού σχετικά με τις τεχνολογίες deepfake και το διαμοιρασμό σεξουαλικού περιεχομένου online. Με λίγα λόγια η ανάγκη για ενημέρωση και εκπαίδευση του κοινού, είναι ένα θέμα που προκύπτει συχνά κατά τη διάρκεια της έρευνας, και είναι λογικό, καθώς η σωστή ενημέρωση παραμένει ο καλύτερος τρόπος πρόληψης.

Η στατιστική μας ανάλυση αποκαλύπτει σημαντικές διαφορές ανάμεσα στις 3 γενιές που εξετάστηκαν (Generation X, Millennials και Generation Z) όσον αφορά τη συμμετοχή σε σεξουαλικές συζητήσεις μέσω των social media και την έκθεση σε deepfake περιεχόμενο. Η γενιά των Millennials (1981-1996) φαίνεται να είναι η πιο ενεργή σε τέτοιου είδους δραστηριότητες, με τις γυναίκες να έχουν ελαφρώς υψηλότερο ποσοστό συμμετοχής σε σχέση με τους άνδρες. Αυτό υποδηλώνει μια αλλαγή στις στάσεις απέναντι στη σεξουαλική επικοινωνία μέσω διαδικτυακών πλατφορμών, ιδιαίτερα στις νεότερες ηλικιακές ομάδες.

Εντυπωσιακό είναι το γεγονός ότι στη γενιά των Generation Z (1997-2012), τα άτομα που αναγνωρίζονται ως non-binary ανέφεραν 100% συμμετοχή σε σεξουαλικές συζητήσεις μέσω social media, υποδηλώνοντας μια πιθανή αύξηση στην αποδοχή και την άνεση με τη σεξουαλική έκφραση σε αυτές τις πλατφόρμες στις νεότερες γενιές.

Σχετικά με την έκθεση σε deepfake περιεχόμενο, τα ευρήματα δείχνουν ότι η γενιά των Generation Z αναφέρει τα υψηλότερα επίπεδα έκθεσης τόσο στα social media όσο και εκτός social media σε σύγκριση με τις άλλες γενιές. Αυτό μπορεί να αντικατοπτρίζει μια μεγαλύτερη εξοικείωση και προσβασιμότητα σε τεχνολογίες και νέα μέσα επικοινωνίας στις νεότερες γενιές. Ενδιαφέρον προκαλεί επίσης το γεγονός ότι οι γυναίκες στη γενιά των Millennials φαίνεται να εμφανίζουν μεγαλύτερη έκθεση σε deepfake περιεχόμενο συγκριτικά με τους άνδρες της ίδιας γενιάς, τόσο στα social media όσο και εκτός social media.

Από την άλλη πλευρά, η Generation X φαίνεται να είναι λιγότερο εκτεθειμένη σε αυτό το είδος περιεχομένου, πιθανώς λόγω διαφορετικών προτιμήσεων και περιορισμένης χρήσης των νεότερων τεχνολογικών πλατφορμών.

Επιπλέον, η ανάλυση δείχνει μια σημαντική σχέση μεταξύ της ενημέρωσης των χρηστών για το νομικό πλαίσιο του deepfake και της αλλαγής της συμπεριφοράς τους όσον αφορά την κοινοποίηση περιεχομένου. Οι χρήστες που είναι πιο ενημερωμένοι για το νομικό πλαίσιο τείνουν να είναι πιο φειδωλοί στην κοινοποίηση του δικού τους περιεχομένου, ενδεχομένως λόγω αυξημένης επίγνωσης των κινδύνων που σχετίζονται με την ψηφιακή παραποίηση. Αυτή η προσεκτική στάση μπορεί επίσης να συνδέεται με μια αυξημένη δυσπιστία προς το περιεχόμενο που βλέπουν online, καθώς οι χρήστες γίνονται πιο επικριτικοί και επιφυλακτικοί σχετικά με την αυθεντικότητα των πληροφοριών που συναντούν στο διαδίκτυο.

Η συνολική εικόνα που προκύπτει από αυτήν την ανάλυση είναι ότι οι νεότερες γενιές, ιδίως η Generation Z, φαίνονται να είναι πιο ενημερωμένες και ευαισθητοποιημένες σε ζητήματα σχετικά με το deepfake. Αυτή η αυξημένη επίγνωση μπορεί να οδηγεί σε πιο συνειδητοποιημένη και προσεκτική χρήση των διαδικτυακών πλατφορμών. Από την άλλη πλευρά, η γενιά των Millennials επίσης δείχνει υψηλά επίπεδα έκθεσης σε deepfake περιεχόμενο, αλλά με διαφορές στις αντιλήψεις ανά φύλο, ιδιαίτερα αναφορικά με την ευαισθητοποίηση στον κίνδυνο που σχετίζεται με το περιεχόμενο αυτό.

Αξίζει λοιπόν να δοθεί έμφαση στον ρόλο της εκπαίδευσης και της ευαισθητοποίησης του κοινού για τα σεξουαλικά εγκλήματα και το πώς τα τεχνολογικά επιτεύγματα γίνονται όπλα αν χρησιμοποιηθούν με κακή πρόθεση. Η αναγνώριση της ραγδαίας εξέλιξης των ψηφιακών τεχνολογιών και των επιπτώσεών τους στις κοινωνικές αντιλήψεις είναι ζωτικής σημασίας, ιδιαίτερα στο πλαίσιο των σεξουαλικών εγκλημάτων στο διαδίκτυο. Η ανάπτυξη κρίσιμων δεξιοτήτων ψηφιακού γραμματισμού μεταξύ των χρηστών του διαδικτύου, η κατανόηση των ηθικών επιπτώσεων της χρήσης της τεχνολογίας και η αναγνώριση της πιθανότητας παραπληροφόρησης είναι κρίσιμα ζητήματα. Η ανάπτυξη ολοκληρωμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων και εκστρατειών ευαισθητοποίησης απαιτεί τη συνεργασία διαφόρων φορέων, όπως τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, οι τεχνολογικές εταιρείες και φορείς χάραξης πολιτικής, για τη δημιουργία προγραμμάτων

που θα έχουν απήχηση σε όλες τις δημογραφικές ομάδες. Οι εκπαιδευτικές αυτές πρωτοβουλίες θα συνδράμουν στη διαμόρφωση ενός ασφαλέστερου, πιο ηθικού και πιο ενημερωμένου ψηφιακού τοπίου για όλους τους χρήστες.

Τα ευρήματα υπογραμμίζουν την ανάγκη για συνεχή εκπαίδευση και ενημέρωση των χρηστών σε όλες τις ηλικιακές ομάδες και γενιές σχετικά με τις τεχνολογίες όπως το deepfake και τις πιθανές τους επιπτώσεις. Αυτό θα βοηθήσει στην ανάπτυξη ενός πιο κριτικού και ενημερωμένου κοινού, ικανού να αντιληφθεί και να αντιδράσει αποτελεσματικά στις προκλήσεις που εγείρουν οι σύγχρονες τεχνολογίες. Η αυξημένη επίγνωση και η προσεκτική χρήση των ψηφιακών μέσων μπορεί να οδηγήσει σε μια πιο ασφαλή και αυθεντική διαδικτυακή εμπειρία.

Ταυτόχρονα, τα ευρήματα δείχνουν ότι οι διαφορές στην έκθεση και την αντίληψη του deepfake περιεχομένου ανάμεσα στις γενιές και τα φύλα υποδηλώνουν μια εξελισσόμενη δυναμική στις σχέσεις μεταξύ τεχνολογίας και κοινωνικών συμπεριφορών. Είναι σημαντικό για τις ερευνητικές και πολιτικές κοινότητες να ανταποκρίνονται σε αυτές τις αλλαγές με την ανάπτυξη και εφαρμογή στρατηγικών που λαμβάνουν υπόψη τις διαφορετικές ανάγκες και προτιμήσεις κάθε γενιάς.

Καθώς το περιεχόμενο deepfake γίνεται όλο και πιο εξελιγμένο και δύσκολο να ανιχνευθεί, η ενίσχυση του ψηφιακού γραμματισμού και η καλλιέργεια της κριτικής σκέψης γίνονται πιο επιτακτικές. Η ευαισθητοποίηση των χρηστών σε όλες τις ηλικίες και τα φύλα για τους κινδύνους του deepfake και τις συνέπειες της χρήσης τους στην ψηφιακή κοινωνία είναι κρίσιμη για την ανάπτυξη ενός πιο ασφαλούς ψηφιακού περιβάλλοντος. Αυτό απαιτεί μια συνεργατική προσπάθεια από την κοινωνία, τους εκπαιδευτικούς φορείς, τις κυβερνήσεις και τις τεχνολογικές εταιρείες για την ανάπτυξη και εφαρμογή εκπαιδευτικών προγραμμάτων και εκστρατειών που θα ενισχύουν την κριτική σκέψη και την ψηφιακή ασφάλεια.

5.2 Προτάσεις για περαιτέρω μελέτη

Η παρούσα έρευνα υπογραμμίζει την ανάγκη για περαιτέρω διερεύνηση στην ενίσχυση των νομικών πλαισίων που ρυθμίζουν τις τεχνολογίες Deepfake και τον αντίκτυπό τους στα σεξουαλικά εγκλήματα στο διαδίκτυο. Επίσης, καταδεικνύει την έμφαση που πρέπει να δοθεί στην ανάπτυξη προγραμμάτων εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης για το κοινό, καθώς και την εξερεύνηση τεχνολογικών λύσεων για την προστασία δεδομένων. Ακόμη, αξίζει να σημειωθεί η ανάγκη για διεθνή συνεργασία και υιοθέτηση πολιτικών πρωτοβουλιών οι οποίες είναι κρίσιμες για την αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων που δημιουργούν αυτές οι τεχνολογίες. Τέλος, η κριτική ανάλυση των κοινωνικών επιπτώσεων των Deepfake, ειδικά σε θέματα ισότητας, διακρίσεων και προσωπικής ασφάλειας, αποτελεί έναν ακόμη τομέα που χρήζει ενδεδειγμένης εξέτασης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Πρόταση Διπλωματικής Έρευνας

ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2023-2024

Πρόγραμμα Σπουδών: Digital Marketing (Distance)

Επώνυμο: Καγιάννη

Όνομα: Γεωργία

Αριθμός Φοιτητικής Ταυτότητας: 1229402405

Κινητό Τηλέφωνο: 6984023286

Ηλεκτρονική Διεύθυνση: g.kagianni@nup.ac.cy

Αρχικός Τίτλος Μεταπτυχιακής Διατριβής:

Εξετάζοντας τον αντίκτυπο των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, της τεχνητής νοημοσύνης και των τεχνολογιών Deepfake στα σεξουαλικά εγκλήματα: Ηθικές ανησυχίες, κενά στο νομικό πλαίσιο και υποστήριξη των θυμάτων

Σκοπός και επί μέρους στόχοι (250-300 Λέξεις):

Ο σκοπός (overall objective) της εργασίας είναι να εξεταστεί ο αντίκτυπος των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, της τεχνητής νοημοσύνης (AI) και των τεχνολογιών deepfake στα σεξουαλικά εγκλήματα, επικεντρώνοντας στις ηθικές προκλήσεις, τα κενά στο νομικό πλαίσιο και την υποστήριξη των θυμάτων.

Οι επί μέρους στόχοι (specific objectives) περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

Να αναλυθεί η χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, της τεχνητής νοημοσύνης και των τεχνολογιών deepfake στα σεξουαλικά εγκλήματα.

Να εξεταστούν οι ηθικές προκλήσεις που προκύπτουν από τη χρήση αυτών των τεχνολογιών, όπως η σεξουαλική προκατάληψη, η προκατάληψη για τον σεξουαλικό προσανατολισμό, και οι ηθικές ανησυχίες από τη χρήση της AI και των deepfake σε σεξουαλικά εγκλήματα.

Να ανιχνευθούν τα κενά στο νομικό πλαίσιο που αφορούν τη χρήση της AI και των deepfake τεχνολογιών σε σεξουαλικά εγκλήματα, με έμφαση στην προστασία των θυμάτων και τη δίωξη των δραστών.

Να αξιολογηθεί η υποστήριξη που παρέχεται στα θύματα σεξουαλικών εγκλημάτων που σχετίζονται με τη χρήση μέσων κοινωνικής δικτύωσης, της τεχνητής νοημοσύνης και των deepfake τεχνολογιών.

Αυτοί οι επί μέρους στόχοι βοηθούν να καθοριστούν οι παράμετροι της έρευνάς και να κατευθυνθούν οι προσπάθειές για την επίτευξη του σκοπού της εργασίας.

Βασικά ερευνητικά ερωτήματα (250-300 Λέξεις):

Τα βασικά ερευνητικά ερωτήματα που θα απαντηθούν με την έρευνα είναι:

- Ποιες είναι οι βασικές τεχνολογίες και μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για τη δημιουργία των Deepfake;
- Ποιες είναι οι κύριες περιπτώσεις χρήσης της τεχνολογίας Deepfake σε σεξουαλικά εγκλήματα;
- Ποιες είναι οι ηθικές προκλήσεις που προκύπτουν από τη χρήση των Deepfake στην καταπολέμηση των σεξουαλικών εγκλημάτων;
- Ποια είναι τα ηθικά διλήμματα που αντιμετωπίζονται κατά την αποδοχή των Deepfake ως αποδεικτικά στοιχεία σε δικαστικές διαδικασίες;
- Ποια είναι τα νομικά προβλήματα και προκλήσεις που προκύπτουν από τη χρήση των Deepfake στην καταπολέμηση των σεξουαλικών εγκλημάτων;
- Ποιες νομικές αλλαγές απαιτούνται για να αντιμετωπιστούν οι επιπτώσεις των Deepfake στη δικαστική διαδικασία και να προστατευθούν τα θύματα;
- Ποιες είναι οι προκλήσεις στην ανάπτυξη και εφαρμογή νομοθεσίας που να απαγορεύει ή να περιορίζει τη χρήση των Deepfake σεξουαλικών εγκλημάτων;
- Ποια είναι τα μέτρα που μπορούν να ληφθούν για την αντιμετώπιση των Deepfake σεξουαλικών εγκλημάτων από πλευράς εποπτείας, τεχνολογικής ανάπτυξης ή εκπαίδευσης;

Αναγκαιότητα και σπουδαιότητα (300-350 Λέξεις):

Η παρούσα διπλωματική εργασία αποτελεί μια έρευνα που εξετάζει τον αντίκτυπο των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, της τεχνητής νοημοσύνης και της τεχνολογίας deepfake στα σεξουαλικά εγκλήματα. Υπάρχουν αρκετοί λόγοι που καθιστούν αυτήν τη διπλωματική εξαιρετικής σπουδαιότητας.

Καταρχάς, η έρευνα επικεντρώνεται σε μια επίκαιρη και αναπτυσσόμενη πτυχή της κοινωνίας μας. Η χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, της τεχνητής νοημοσύνης και της τεχνολογίας deepfake έχει γίνει διαδεδομένη και έχει επηρεάσει τον τρόπο με τον οποίο επικοινωνούμε και αλληλεπιδρούμε. Είναι σημαντικό να κατανοήσουμε τον αντίκτυπο που έχουν αυτές οι τεχνολογίες στην εμφάνιση και την αύξηση των σεξουαλικών εγκλημάτων, καθώς και τις ηθικές προκλήσεις και τα κενά στο νομικό πλαίσιο που ανακύπτουν.

Επιπλέον, η διπλωματική αυτή προσφέρει σημαντική συνεισφορά στην επιστημονική κοινότητα. Η επικέντρωση στη συνεργασία μεταξύ των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, της τεχνητής νοημοσύνης και της τεχνολογίας deepfake στα σεξουαλικά εγκλήματα αποκαλύπτει νέες πτυχές και προοπτικές. Μέσω αυτής της έρευνας, μπορούμε να αναπτύξουμε πιο εξειδικευμένες γνώσεις και να κατανοήσουμε το πώς οι τεχνολογίες αυτές επηρεάζουν τη διαπροσωπική επικοινωνία και την ανθρώπινη συμπεριφορά.

Επιπλέον, η διπλωματική αυτή επιτρέπει την ανάδειξη ηθικών προκλήσεων και την ανίχνευση κενών στο νομικό πλαίσιο. Μελετώντας τις επιπτώσεις των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, της τεχνητής νοημοσύνης και της τεχνολογίας deepfake σε σεξουαλικά εγκλήματα, μπορούμε να αναγνωρίσουμε τα κενά και να προτείνουμε βελτιώσεις στο νομικό πλαίσιο για την προστασία των θυμάτων και την αντιμετώπιση των εγκλημάτων.

Τέλος, η διπλωματική αυτή έχει πρακτική σημασία και εφαρμογή. Τα ευρήματα και οι προτάσεις που θα προκύψουν από αυτήν την έρευνα μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως βάση για την ανάπτυξη καλύτερων πρακτικών και πολιτικών μέτρων για την αντιμετώπιση των σεξουαλικών εγκλημάτων που σχετίζονται με τις τεχνολογίες αυτές. Οι ερευνητικές προτάσεις και οι συστάσεις που θα παρουσιαστούν μπορούν να συμβάλουν στην ενίσχυση του νομικού πλαισίου, τη βελτίωση των μηχανισμών υποστήριξης των θυμάτων και την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης σχετικά με τη σοβαρότητα του ζητήματος.

Μεθοδολογία (300-350 Λέξεις): Η παρούσα διπλωματική εργασία υιοθετεί μια ποιοτική προσέγγιση για να διερευνήσει τον αντίκτυπο των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, της τεχνητής νοημοσύνης και της τεχνολογίας deepfake στα σεξουαλικά εγκλήματα. Η έρευνα επικεντρώνεται στις ηθικές προκλήσεις, τα κενά στο νομικό πλαίσιο και την υποστήριξη των θυμάτων.

Για τη συλλογή των δεδομένων, θα πραγματοποιηθεί εκτενής βιβλιογραφική έρευνα σε αξιόπιστες πηγές, όπως επιστημονικά άρθρα, βιβλία και ακαδημαϊκές διατριβές. Θα αναλυθεί η υπάρχουσα ερευνητική γνώση σχετικά με τον αντίκτυπο των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, της τεχνητής νοημοσύνης και της τεχνολογίας deepfake σε σεξουαλικά εγκλήματα, καθώς και τις ηθικές προκλήσεις που προκύπτουν.

Η ανάλυση των δεδομένων θα βασίζεται στην ανάλυση της βιβλιογραφίας και των προηγούμενων ερευνητικών ευρημάτων. Θα εξεταστούν οι απόψεις και οι προοπτικές άλλων συγγραφέων και ερευνητών για να αναδειχθούν οι ηθικές προκλήσεις και τα κενά στο νομικό πλαίσιο. Τα ευρήματα θα συνοψιστούν και θα παρουσιαστούν με τη μορφή αναλυτικών περιγραφών και συγκρίσεων.

Κατά τη διάρκεια της βιβλιογραφικής έρευνας, θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην αξιοπιστία των πηγών πληροφόρησης. Θα χρησιμοποιηθούν μόνο αξιόπιστες και επιστημονικά αναγνωρισμένες

πηγές για την ανάλυση και την παρουσίαση των ευρημάτων. Θα τηρηθούν επίσης οι απαραίτητες διαδικασίες για τη διασφάλιση του απορρήτου και την προστασία των προσωπικών δεδομένων, όπου απαιτείται.

Με βάση την ανάλυση των δεδομένων και τη συνολική κατανόηση της βιβλιογραφίας, θα παραχθούν συμπεράσματα σχετικά με τον αντίκτυπο των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, της τεχνητής νοημοσύνης και της τεχνολογίας deepfake στα σεξουαλικά εγκλήματα. Θα αξιολογηθούν οι ηθικές προκλήσεις και τα κενά στο νομικό πλαίσιο που προκύπτουν από τη χρήση αυτών των τεχνολογιών στα σεξουαλικά εγκλήματα. Τα συμπεράσματα θα παρουσιαστούν με λεπτομερή περιγραφή και θα συνοδεύονται από αναφορές στην αναλυτική βιβλιογραφία που χρησιμοποιήθηκε. Επιπλέον, θα παρουσιαστούν προτάσεις για τη βελτίωση του νομικού πλαισίου και την ενίσχυση της υποστήριξης των θυμάτων σε περιπτώσεις σεξουαλικών εγκλημάτων που συνδέονται με τις τεχνολογίες αυτές.

Συνοπτική βιβλιογραφική ανασκόπηση, σχετικής με το θέμα υφιστάμενης κατάστασης (400-500 Λέξεις):

Η παρούσα διπλωματική εργασία εστιάζει στη μελέτη των κοινωνικών μέσων δικτύωσης, της τεχνητής νοημοσύνης (TN) και της τεχνολογίας deepfake και αναλύει τον τρόπο με τον οποίο αυτές οι τεχνολογίες επηρεάζουν τα σεξουαλικά εγκλήματα (Ballucci & Patel, 2022). Το θέμα αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό και επίκαιρο λόγω της αυξανόμενης χρήσης των κοινωνικών μέσων δικτύωσης, της εξέλιξης της τεχνητής νοημοσύνης και της εμφάνισης της τεχνολογίας deepfake. Διαρκώς ανακύπτουν νέες ειδήσεις και υποθέσεις με θέμα την εκδικητική πορνογραφία (Citron & Franks, 2014) και σε ορισμένες υποθέσεις την παιδική πορνογραφία (Yuen, n.d.)

Οι κοινωνικές πλατφόρμες έχουν δημιουργήσει ένα ψηφιακό περιβάλλον όπου οι χρήστες μπορούν να επικοινωνούν και να μοιράζονται πληροφορίες με άλλους. Αυτή η αυξημένη προσβασιμότητα και επικοινωνία μέσω των κοινωνικών μέσων έχει οδηγήσει σε νέες μορφές σεξουαλικών εγκλημάτων, όπως η διάδοση πορνογραφικού υλικού και ο εκβιασμός (Jaiman, 2020). Ταυτόχρονα, η τεχνητή νοημοσύνη και η τεχνολογία deepfake επιτρέπουν τη δημιουργία και την παραπλάνηση ψηφιακών εικόνων και βίντεο, με αρνητικές επιπτώσεις στην ιδιωτικότητα, την αξιοπρέπεια και την ασφάλεια των ατόμων.

Η επικαιρότητα του θέματος οφείλεται στον ταχύτατο ρυθμό ανάπτυξης των τεχνολογιών και την ευρεία χρήση των κοινωνικών μέσων. Παράλληλα, οι σεξουαλικές παραβιάσεις και εγκλήματα στον ψηφιακό χώρο αποτελούν σημαντική πρόκληση για την κοινωνία, τη νομική προστασία και την προσωπική ασφάλεια (Gieseke, 2020).

Η παρούσα διπλωματική εργασία αναζητά την κατανόηση των κενών που υπάρχουν στο ηθικό και νομικό πλαίσιο που αφορά τα σεξουαλικά εγκλήματα σε σχέση με τις τεχνολογίες των κοινωνικών μέσων, της τεχνητής νοημοσύνης και της τεχνολογίας deepfake (Meskys et al., 2019). Είναι σημαντικό να αναγνωρίσουμε ότι οι τεχνολογίες αυτές έχουν επιφέρει έναν νέο τρόπο λειτουργίας και επικοινωνίας στον ψηφιακό κόσμο, με συνέπειες που αφορούν την προσωπική ασφάλεια, την αξιοπρέπεια και την ιδιωτικότητα των ατόμων (Serisier, 2017). Η διπλωματική αυτή επιδιώκει να εστιάσει στη μελέτη και την αντιμετώπιση των σεξουαλικών εγκλημάτων και την προστασία των θυμάτων μέσω της ανάπτυξης νέων πολιτικών και νομοθεσιών που θα προωθούν την ασφάλεια και την προστασία των ατόμων στον ψηφιακό χώρο. Με βάση την επιστημονική και αναλυτική προσέγγιση, η διπλωματική αυτή αναζητά να προσφέρει νέα ευρήματα και συστάσεις που θα βοηθήσουν στην ανάπτυξη κατάλληλων μέτρων για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που σχετίζονται με την χρήση των τεχνολογιών αυτών (King et al., 2019).

Η επιλογή αυτού του θέματος για τη διπλωματική εργασία είναι ζωτικής σημασίας, καθώς η αύξηση της ψηφιακής επικοινωνίας και η ανάπτυξη των τεχνολογιών αυτών έχουν επιφέρει νέες προκλήσεις και ευκαιρίες, αλλά έχει δημιουργήσει πολλά προβλήματα τα οποία πρέπει να μελετηθούν (Yang, 2022). Η διπλωματική αυτή προσφέρει τη δυνατότητα μελέτης των επιπτώσεων αυτών των τεχνολογιών στα σεξουαλικά εγκλήματα και την ανάπτυξη προληπτικών μέτρων για την αντιμετώπισή τους (Mania, 2020).

Έντυπο έγκρισης από την Επιτροπή Βιοηθικής

Προς: Όποιον Ενδιαφέρει

Ημερ. 1/12/2023

Θέμα: Έγκριση Διεξαγωγής Έρευνας

Δρ Μάριος Αργυρίδης
Αναπληρωτής Καθηγητής
Ψυχολογίας
Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου,
Λεωφόρος Δανάης 2,
Πάφος
8042 Κύπρος
Τ +357 26843608
Web: www.nup.ac.cy
Email: m.argyrides.1@nup.ac.cy

Κυρία Καγιάννη,

Σας ενημερώνω ότι το ερευνητικό πρωτόκολλο με τίτλο «Πώς τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, η τεχνητή νοημοσύνη και οι τεχνολογίες Deepfake έχουν επηρεάσει την αντίληψή μας για τα σεξουαλικά εγκλήματα που λαμβάνουν χώρα στο διαδίκτυο;» έχει εγκριθεί από την Επιτροπή Δεοντολογίας-Βιοηθικής του Πανεπιστημίου Νεάπολις Πάφος.

Με εκτίμηση,

Δρ Μάριος Αργυρίδης
Αναπληρωτής Καθηγητής Ψυχολογίας
Πρόεδρος Επιτροπής

Ερωτηματολόγιο Διπλωματικής Έρευνας

Ερωτηματολόγιο Διπλωματικής Έρευνας

Το παρόν ερωτηματολόγιο αποτελεί μέρος διπλωματικής έρευνας με τίτλο: Πώς τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, η τεχνητή νοημοσύνη και οι τεχνολογίες Deepfake* έχουν επηρεάσει την αντίληψή μας για τα σεξουαλικά εγκλήματα που λαμβάνουν χώρα στο διαδίκτυο; Κατά πόσο έχει επηρεαστεί η ανοχή του κοινού και ποια τα κενά στο νομικό και ηθικό πλαίσιο;

Στόχος της παρούσας έρευνας είναι να μελετηθεί η γνώση του κοινού γύρω από τις τεχνολογίες deepfake και κατά πόσο αυτές μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε σεξουαλικά εγκλήματα καθώς και κατά πόσο το κοινό γνωρίζει τις συνέπειες που έχει ο διαμοιρασμός προσωπικών πληροφοριών στα social media.

Ο χρόνος για τη συμπλήρωση του συνόλου του ερωτηματολογίου υπολογίζεται περίπου στα 12-14'. Η συμμετοχή σας στην έρευνα είναι εθελοντική και τα ερωτηματολόγια είναι ανώνυμα. Τα δεδομένα που ζητάμε από εσάς δεν πρόκειται να αποκαλύψουν την ταυτότητά σας, ενώ διαβεβαιώνεται ότι οι απαντήσεις σας είναι εμπιστευτικές και ότι η ανωνυμία σας θα τηρηθεί με αυστηρότητα μέχρι και την ολοκλήρωση της έρευνας. Τέλος, οι απαντήσεις θα αναλυθούν και θα αφορούν το σύνολο του δείγματος και όχι τον κάθε συμμετέχοντα ξεχωριστά. Η συμμετοχή σας είναι εθελοντική και μπορείτε να αποσυρθείτε από την έρευνα πριν το τέλος της συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου, χωρίς καμία επίπτωση. Αν έχετε οποιαδήποτε απορία ή θελήσετε να αποσύρετε τα δεδομένα σας αφού συμμετάσχετε στην έρευνα, μπορείτε να επικοινωνήσετε με τον επόπτη καθηγητή Ρηγόπουλο Κωνσταντίνο στην ηλεκτρονική διεύθυνση k.rigopoulos@nup.ac.cy ή μαζί μου στην ηλεκτρονική διεύθυνση g.kagianni@nup.ac.cy

Σας βεβαιώνεται ότι δεν υπάρχει κίνδυνος πρόκλησης οποιασδήποτε βλάβης στην παρούσα έρευνα. Ωστόσο, σε περίπτωση πρόκλησης ενδεχόμενης συναισθηματικής δυσφορίας εξαιτίας ορισμένων ευαίσθητων ερωτήσεων, δίνεται η δυνατότητα προσφοράς δωρεάν επεξεργασίας των συναισθημάτων σας μέσω του συμβουλευτικού κέντρου του πανεπιστημίου Nearchos (Σ.Κ.Ε.Ψ.Υ.) με το οποίο μπορείτε να επικοινωνήσετε στο 26843425 ή στην Τηλεφωνική Υπηρεσία Συμβουλευτικής & Στήριξης (Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου) 1410 <https://onek.org.cy>.

Αφού διαβάσετε τις πιο πάνω πληροφορίες και επιθυμείτε να συμμετέχετε, μπορείτε να επιλέξετε «Ναι», στο κουτάκι που βρίσκεται πιο κάτω, όπου θα θεωρηθεί ότι παρέχετε τη συγκατάθεσή σας για όλα προαναφερθέντα.

Σας ευχαριστούμε για το χρόνο, την πρόθεση και την πιθανή συμμετοχή σας στην παρούσα έρευνα.

Με εκτίμηση,
Γεωργία Καγιάννη

* Υποδεικνύει απαιτούμενη ερώτηση

*Ορισμός Deepfake:

Τα Deepfakes είναι συνθετικά μέσα που έχουν υποστεί ψηφιακή επεξεργασία για να αντικαταστήσουν πειστικά την ομοιότητα ενός προσώπου με την ομοιότητα ενός άλλου. Τα Deepfakes είναι η χειραγώγηση της εμφάνισης του προσώπου μέσω μεθόδων βαθιάς δημιουργίας.

1. Συμφωνώ με τα πιο πάνω και αποδέχομαι ώστε να συμπληρώσω το ερωτηματολόγιο. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ☐ Ναι
☐ Όχι

Συμπλήρωση ερωτηματολογίου

Εάν απάντησε "Ναι" στην από πάνω ερώτηση, μπορείς να προχωρήσεις στη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου.

2. Ηλικία/Γενιά *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ☐ Generation X (1965-1980)
☐ Millennials (1981-1996)
☐ Generation Z (1997-2012)

3. Φύλο *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ☐ Άνδρας
☐ Γυναίκα
☐ Non-binary

4. Έχω κάνει σεξουαλική συζήτηση με έναν ενήλικα στα social media. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ☐ Ναι
☐ Όχι

5. Ένας ενήλικας μου έστειλε φωτογραφίες/βίντεο σεξουαλικού περιεχομένου του εαυτού του στα social media χωρίς τη συγκατάθεσή μου. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ☐ Ναι
☐ Όχι

6. Έχει απειλήσει ποτέ κάποιος να δημιουργήσει ή/και να διανείμει γυμνή, ημίγυμνη ή/και σεξουαλική εικόνα(-ες) σας χωρίς τη συγκατάθεσή σου; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ☐ Ναι
☐ Όχι

7. Ένας ενήλικας μου έστειλε φωτογραφίες/βίντεο σεξουαλικού περιεχομένου του εαυτού του στα social media με τη συγκατάθεσή μου. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ☐ Ναι
☐ Όχι

8. Έχει διανείμει ποτέ κάποιος γυμνή, ημίγυμνη ή/και σεξουαλική εικόνα (εικόνες) σου χωρίς τη συγκατάθεσή σου; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- ☐ Ναι
☐ Όχι
☐ Δε γνωρίζω

9. Βλέπω συχνά σεξουαλικό περιεχόμενο στα social media (facebook, instagram, tiktok). *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- 1 2 3 4 5 6 7
Ποτ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Κάθε φορά που συνδέομαι

10. Έχω ανεβάσει περιεχόμενο στα social media όπου έχω σκανδαλώδες ντύσιμο. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7
Ποτ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Πάντα

11. Έχω ανεβάσει περιεχόμενο στα social media όπου φοράω μαγιό ή εσώρουχα. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7
Ποτ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Πάντα

12. Έχω ανεβάσει περιεχόμενο στα social media όπου έχω sexy εμφάνιση. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7
Ποτ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Πάντα

13. Έχω ανεβάσει περιεχόμενο στα social media όπου έχω sexy βλέμμα. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7
Ποτ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Πάντα

14. Έχω ανεβάσει περιεχόμενο στα social media όπου έχω sexy πόζα. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7
Ποτ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Πάντα

15. Η προβολή σεξουαλικού περιεχομένου μέσα από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης επηρεάζει την ανοχή του κοινού σχετικά με το σεξουαλικό έγκλημα στο διαδίκτυο. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7
Δια	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Συμφωνώ απόλυτα

16. Βλέπω συχνά περιεχόμενο deepfake στα social media. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5
Ποτ	☐	☐	☐	☐	Πάντα

17. Βλέπω συχνά περιεχόμενο deepfake σε ιστοσελίδες στο διαδίκτυο (εκτός social media). *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

1 2 3 4 5
Ποτ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Πάντα

18. Σε έχουν τοποθετήσει ποτέ σε σεξουαλικό περιεχόμενο, εικόνα ή βίντεο χωρίς τη συγκατάθεσή σου; (π.χ. μη συναινετικά σεξουαλικά deepfakes, ψηφιακά τροποποιημένες σεξουαλικές εικόνες) *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

☐ Ναι
☐ Όχι
☐ Δε γνωρίζω

19. Πιστεύω ότι κάποιος που παράγει deepfake σεξουαλικό περιεχόμενο ενός πλαστού προσώπου είναι σεξουαλικός παραβάτης. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

☐ Ναι
☐ Όχι

20. Πιστεύω ότι κάποιος που παράγει deepfake σεξουαλικό περιεχόμενο που παριστάνει κάποιον άλλον (υπαρκτό πρόσωπο) είναι σεξουαλικός παραβάτης. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

☐ Ναι
☐ Όχι

21. Έχει ποτέ κάποιος δημιουργήσει μια γυμνή, ημίγυμνη ή/και σεξουαλική εικόνα ή εικόνες σου χωρίς τη συγκατάθεσή σου; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

☐ Ναι
☐ Όχι
☐ Δε γνωρίζω

22. Εξ όσων γνωρίζεις, έχει ποτέ κάποιος πουλήσει ή απειλήσει να πουλήσει μη συναινετικό σεξουαλικό υλικό που έχεις στείλει, ή έχει δημιουργηθεί με deepfake ή ψηφιακά τροποποιημένες σεξουαλικές εικόνες σου στο διαδίκτυο ή σε άλλο άτομο; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

☐ Ναι
☐ Όχι
☐ Δε γνωρίζω

23. Οι χρήστες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης είναι ενημερωμένοι σχετικά με το νομικό πλαίσιο για το deepfake και νιώθουν ασφαλείς/προστατευμένοι. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

1 2 3 4 5 6 7
Διαι ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ Συμφωνώ απόλυτα

24. Η δημιουργία deepfake περιεχομένου έχει κάνει τους χρήστες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης περισσότερο φειδωλούς στην κοινοποίηση αυθεντικού δικού τους περιεχομένου. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

1	2	3	4	5	6	7
Δια	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Συμφωνώ απόλυτα						

25. Η δημιουργία deepfake περιεχομένου έχει κάνει τους χρήστες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης δύσπιστους με το περιεχόμενο που βλέπουν online. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

1	2	3	4	5	6	7
Δια	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Συμφωνώ απόλυτα						

26. Είναι πολύ εύκολο να αποκατασταθεί η αλήθεια μετά από την προβολή/διαμοιρασμό deepfake περιεχομένου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

1	2	3	4	5	6	7
Δια	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Συμφωνώ απόλυτα						

27. Η προβολή σεξουαλικού περιεχομένου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης επηρεάζει τη δημόσια ανοχή στο σεξουαλικό έγκλημα στο διαδίκτυο. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

1	2	3	4	5	6	7
Δια	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Συμφωνώ απόλυτα						

28. Πόσο ενημερωμένοι για το νομικό πλαίσιο του deepfake είναι οι χρήστες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και πόσο ανασφαλείς/προστατευμένοι αισθάνονται σχετικά με αυτό; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

1	2	3	4	5	6	7
Καθ	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Πάρα πολύ						

29. Πόσο εύκολο είναι για τους θεατές των deepfake να αποκαταστήσουν την αλήθεια μετά την προβολή/διαμοιρασμό περιεχομένου deepfake στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

1	2	3	4	5	6	7
Καθ	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Πάρα πολύ						

30. Δεν μπορείς να εμπιστευτείς τα νέα που ανεβάζουν οι χρήστες στα social media. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

1	2	3	4	5	6	7
Δια	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Συμφωνώ απόλυτα						

31. Επιλέγω να παρακολουθήσω σεξουαλικό περιεχόμενο στο διαδίκτυο. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5	6	7
Ποτ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Πάντα

32. Πόσο ανησυχείς για τη χρήση και την τάση των διαδικτυακών deerfake (γενικά); *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

	1	2	3	4	5
Καθ	☐	☐	☐	☐	Πάρα πολύ

33. Μοιράστηκες ποτέ ένα deerfake χωρίς να το καταλάβεις ότι ήταν ψεύτικο και αργότερα το ανακάλυψες; *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

☐ Ναι
☐ Όχι

34. Θα ήθελα να ενημερωθώ για το αποτέλεσμα της έρευνας. *

Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

☐ Ναι
☐ Όχι

35. Εάν απάντησες "Ναι" στην από πάνω ερώτηση, παρακαλώ συμπλήρωσε τη διεύθυνση e-mail στην οποία θέλεις να σου αποσταλεί η διπλωματική έρευνα.

(Η διεύθυνση e-mail δε θα κρατηθεί σε κάποιο αρχείο και θα διαγραφεί μετά την αποστολή της διπλωματικής.)

6. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

6.1 Διεθνής Βιβλιογραφία

Ahmed, S. (2021). Navigating the maze: Deepfake, cognitive ability, and social media news skepticism. *New Media & Society*, [online] 25(5), p.146144482110191. doi:<https://doi.org/10.1177/14614448211019198>.

Bennett, W. L., & Segerberg, A. (2012). The logic of connective action: Digital media and the personalization of contentious politics. Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9781139198752>

Chaise, R.F., Marques, I.Z., Wingert, F.F. and Rocha, K.B. (2023). Factors Associated with the Use of Sexually Explicit Internet Materials among Adolescents. *Paidéia (Ribeirão Preto)*, [online] 33. doi:<https://doi.org/10.1590/1982-4327e3325>.

Ellison, N. B., Steinfield, C., & Lampe, C. (2007). The benefits of Facebook "friends": Social capital and college students' use of online social network sites. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 12(4), 1143-1168. <https://doi.org/10.1111/j.1083-6101.2007.00367.x>

Flynn, Asher, Anastasia Powell, Adrian J Scott, and Elena Cama. "Deepfakes and Digitally Altered Imagery Abuse: A Cross-Country Exploration of an Emerging Form of Image-Based Sexual Abuse." *The British Journal of Criminology*, December 3, 2021, azab111. <https://doi.org/10.1093/bjc/azab111>.

Gámez-Guadix, M., De Santisteban, P. & Alcazar, M.Á. (2017). The construction and psychometric properties of the questionnaire for online sexual solicitation and interaction of minors with adults. *Sexual Abuse*, 30(8), 975–991. <https://doi.org/10.1177/1079063217724766>.

Harper, C.A., Fido, D. & Petronzi, D. (2021). Delineating non-consensual sexual image offending: Towards an empirical approach. *Aggression and Violent Behavior*, 58. <https://doi.org/10.1016/j.avb.2021.101547>.

Hasan Abir, W., Rahman Khanam, F., Nabiul Alam, K., Hadjouni, M., Elmannai, H., Bourouis, S., Dey, R. & Monirujjaman Khan, M. (2022). Detecting deepfake images using deep learning techniques and explainable AI methods. *Intelligent Automation & Soft Computing*, 35(2), 2151–2169. <https://doi.org/10.32604/iasc.2023.029653>.

Kaplan, A. M. & Haenlein, M. (2010). Users of the world, unite! The challenges and opportunities of social media. *Business Horizons*, 53(1), 59-68. <https://doi.org/10.1016/j.bushor.2009.09.003>.

Meskys, E., Kalpokiene, J., Jurcys, P. & Liaudanskas, A. (2019). Regulating deep fakes: Legal and ethical considerations. Available at: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3497144.

Novitzky, P., Janssen, J. & Kokkeler, B. (2023). A systematic review of ethical challenges and opportunities of addressing domestic violence with AI-technologies and online tools. *Heliyon*, 9(6), e17140–e17140. <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2023.e17140>.

Okolie, C. (2023). Artificial Intelligence-Altered Videos (Deepfake), Image-Based Sexual Abuse, and Data Privacy Concerns. *Journal of International Women's Studies*, 25(2). Available at: <https://vc.bridgew.edu/jiws/vol25/iss2/11> [Accessed 11 Dec. 2023].

Patchin, J.W. and Hinduja, S. (2018). Sextortion Among Adolescents: Results From a National Survey of U.S. Youth. *Sexual Abuse*, 32(1), p.107906321880046. doi:<https://doi.org/10.1177/1079063218800469>.

Rousay, V. (2023). Sexual Deepfakes and Image-Based Sexual Abuse: Victim-Survivor Experiences and Embodied Harms Terms of Use. Available at: https://dash.harvard.edu/bitstream/handle/1/37374909/Rousay_2023_Thesis%20Final%20Draft_Sexual%20Deepfakes%20and%20Image-Based%20Sexual%20Abuse_Victim-Survivor%20Experiences%20and%20Embodied%20Harms.pdf?sequence=1&isAllowed=y [Accessed 22 Dec. 2023].

Samer Al-khazraji, Hassan Hadi Saleh, Khalid, N. and Israa Mishkhal (2023). Impact of Deepfake Technology on Social Media: Detection, Misinformation and Societal Implications. *The Eurasia Proceedings of Science Technology Engineering and Mathematics*, 23, pp.429–441. doi:<https://doi.org/10.55549/epstem.1371792>.

Shirky, C. (2009). HERE COMES EVERYBODY THE POWER OF ORGANIZING WITHOUT ORGANIZATIONS. Penguin Books. Available at: https://techofcomm.files.wordpress.com/2015/11/here_comes_everybody_power_of_organizing_without_organizations.pdf [Accessed 11 Dec. 2023].

Tsfati Y (2003) Media skepticism and climate of opinion perception. *International Journal of Public Opinion Research* 15(1): 65–82.

Twenge, J. M., Martin, M. W., Spitzberg, B. H., & Campbell, W. K. (2019). Decreases in psychological well-being among American adolescents after increased social media use. PLOS ONE, 14(10), e0225734. DOI: 10.1037/emo0000403.

Vraga EK and Tully M (2021) News literacy social media behaviors and skepticism toward information on social media. Information, Communication and Society 24: 150–166.

Wagner, T. L., & Blewer, A. (2019). “The Word Real Is No Longer Real”: Deepfake, Gender, and the Challenges of AI-Altered Video. Open Information Science, 3(1), 32-47. DOI: 10.1515/opis-2019-0003.

Zeeshan, A. & Özkaya, U. (2023). Machine Learning and Artificial Intelligence-based Child Abusing Tracking System for the Detection of Online Sexual Predators. International Conference on Trends in Advanced Research. as-proceeding.com, 1. Available at: <https://as-proceeding.com/index.php/ictar/article/view/195> [Accessed 23 Dec. 2023].

6.2 Ελληνική Βιβλιογραφία

Παρασκευόπουλος Ι. (1999). Ερωτηματολόγιο διαπροσωπικής και ενδοπροσωπικής προσαρμογής-Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα.